

Egne regler

STUEGANG: Fælles indkvartering bliver nu permanent. Det sker efter gode resultater med at lade de værnepligtige selv skabe rammerne og reglerne for god opførelse. ■

◉ Side 10

Mali-bil på 41 dage

FART PÅ: Jægerkorpsets indsatskøretøj er blevet opgraderet i en sådan hast, at mekanikerne på Forsvarets Hovedværksteder i Aalborg måtte tage aftener og fri-dage til hjælp. ■

◉ Side 17

Årgang 0

ACTION: Kadetterne fra de nye officersuddannelser er kommet i praktik. Kadetter fra Hæren, Søværnet og Flyvevåbnet har meget at sige om forskellen på civil og militær uddannelse. ■

◉ Side 22

Danmarksmester

GULD: Til daglig står hun for frokosten til i hundredevis af soldater på Antvorskov Kaserne. Og det er hun ikke bare god men rigtig god til. Kathrine er kåret til Danmarks bedste caterelev. ■

◉ Side 29

FORSVARSAVISEN

02

ÅRGANG 5 · MARTS · 2016

Interview

JEG MØDER ET FORSVAR, SOM IMPONERER MIG

Den danske forsvarsminister er godt i gang med at finde ud af, hvad der er op og ned i det danske forsvar. Og indtil videre er han rigtig godt tilfreds.

Læs side 4-6

KORT NYT OM FORSVARET

Tungt maskingevær på EH101

HURTIGSKYDER: Eskadrille 722 har afprøvet maskingeværet M3M, der er en variant af det velkendte 12,7 mm M2 TMG, som allerede anvendes mange steder i Forsvaret. M3M fremstilles på licens af FN Herstal, og den væsentligste forskel mellem de to varianter, er kadencen på M3M, som er 1100 skud pr minut eller omtrent dobbelt så mange som M2.

M3M anvendes ofte på helikoptere og har også i mange år været brugt på de danske Lynx under antipirateri operationerne omkring Afrika, hvor våbnets store rækkevidde og slagkraft gør det meget anvendeligt.

EH101 har i forvejen op til tre 7,62 mm maskingeværer, når den flyver i rollen som troppetransporter. ■

W

LÆS FLERE
NYHEDER,
GÅ I DYBDEN
MED FOKUSOM-
RÅDER ELLER
SE VIDEOER PÅ
FORSVARET.DK

INDHOLD

Kort nyt

SIDE 2-3

Interview / Peter Christensen

SIDE 4-6

Set ude fra

SIDE 7

Indland

SIDE 8-11

Udland

SIDE 11-13

Forskning og analyse

SIDE 14-15

Materiel

SIDE 16-17

Arbejdspladsen

SIDE 18-21

Udannelse og karriere

SIDE 22-23

Sport og sundhed

SIDE 24-25

Kultur og identitet

SIDE 26-27

Navne

SIDE 28-29

Med andre øjne

SIDE 30-31

Bagsiden

SIDE 32

NYHEDER FRA IND- OG UDLAND

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse afhænder køreteknisk anlæg

INFORMATION: Køreteknisk anlæg ved Flyvestation Aalborg holdes i drift frem til 30. juni 2016, hvorefter det forventes afhændet. Analyser fra 2014 - 2015 viser, at den militære brug af anlægget har været aftagende. Den seneste opgørelse viser, at kun 10 procent af brugen er militær: mens civile kunder står for de 90 procent. Med Forsvarsministeriets udlicitering af kørekortproduktion forventer ejendomsstyrelsen en yderligere nedgang af den militære brug på anlægget, og derfor giver det ikke længere mening at føre anlægget videre i Forsvars-regi. ■

Medaljer med posten

ANERKENDELSE: Mange af de veteraner, som er berettigede til at modtage Forsvarets Medalje for International Tjeneste 1948-2009, har valgt at få medaljen tilsendt med posten. Derfor har FPS sammen med frivillige fra De Blå Baretter siden december 2015 haft travlt med at pakke og udsende ca. 26.500 medaljer. Den sidste større forsendelse på 1.800 medaljer blev skibet af sted sidst i februar, bl.a. til veteraner, der i dag er bosat i udlandet. Fra den 1. april i år vil FPS udsende medaljen sammen med veterankortet hver 3. måned. ■

FORSVARSAVISEN RETTER: I nummer 1/2016 skrev vi på side 24 om de nye basiskrav. Desværre skrev vi ikke det korrekte SAP-IDnummer for Forsvarets Fysiske Basiskrav. Det korrekte SAP-IDnummer er 03191904. ■

FOTO: MARTIN FINNEDAL

Frankrig hylder danske soldater

33 danske soldater har modtaget medaljerne Médaille commémorative française, Médaille de la défense nationale Echelon Bronze, Médaille commémorative française og Médaille outre-mer på den franske ambassade i København. Det er danske soldater, der har gjort sig bemærket i tjenesten side om side med franske soldater i Kosovo, Mali og Afghanistan. Forsvarschefen general Peter Bartram og den franske ambassadør Francois Zimeray holdt hver en tale, før medaljerne blev delt ud. ■

GRØNLAND AKO-hjælp til Arctic Games

Da over 400 unge sportsudøvere fra de arktiske lande strandede i Kangerlussuaq i forbindelse med Arctic Winter Games hjalp Arktisk Kommando til med indkvartering i form af feltsege, tæpper og en feltration. Også protektor for Arctic Games, hans kongelige højhed Kronprins Frederik, var strandede i Kangerlussuaq. På grund af forsinkelserne blev åbningsceremonien udskudt med otte timer. Foto: Ida Suhr Birkemose

F-16 FLY SKAL IGEN I KAMP MOD ISIL

Danske fly skal endnu engang på vingerne i Irak og Syrien. De får følgeskab af et Hercules-fly og specialtropper.

AF VÆRNSFÆLLES FORSVARSKOMMANDO

BIDRAG Regeringen har på et møde i Udenrigs-politisk Nævn rådført sig med Folketingets partier om et styrket dansk bidrag til indsatsen mod terrorbevægelsen ISIL bestående af fornyet udsendelse af F-16-kampfly, specialoperationsstyrker, samt et C130J-transportfly (Hercules). Derudover har regeringen besluttet at styrke en række civile indsatser. - Kampen mod den brutale ter-

rororganisation ISIL er en af vores allerhøjeste prioriteter lige nu. Regeringen vil bekæmpe ISIL dér, hvor de er – og derfor ønsker vi også at sende vores kampfly på vingerne i både Irak og Syrien. Danmark har fra starten været en central bidragsyder til indsatsen. En indsats som virker – og som vi fra regeringens side nu vil styrke. Vi foreslår et styrket og substansielt bidrag til koalitionen samlede indsats med både kampfly, et transportfly og vores specialoperationsstyrker, siger forsvarsmi-

nister Peter Christensen. Forsvarschefen, general Peter Bartram, glæder sig over, at regeringen har fulgt Forsvarets militærfaglige rådgivning. - Bidraget er sat sammen med hensyntagen til den kapacitet, Forsvaret pt. har til at løse en opgave af denne karakter, konstaterer Forsvarschefen. Forslaget ventes færdigbehandlet i Folketinget i løbet af april. Derefter vil Forsvaret fremlægge en detaljeret plan for udsendelsen. ■

Træning: 400 grønlandske km på protese. Læs side 25

UDSKIFTNING AF ID-KORT ER PÅ VEJ

IDENTITY CARD EXP JAN 2020
DANISH DEFENCE, DENMARK
MILITARY

SURNAME:
Hansen

FIRST NAME:
Jesper Emil Skovgaard

DATE OF BIRTH:
14 JAN 1967

RANK:
Captain

SERVICE NUMBER:
123456

Alle ansatte i VFK får udskiftet ID-kort i løbet af 2016. De første medarbejdere – militære ansatte i VFK-stab – har allerede modtaget det nye kort

AF DITTE AGGEBØ / VFK

ID-KORT Det har gennem flere år været Forsvarschefens ønske at øge sikkerheden omkring de ansattes ID-kort. Derfor indføres der nu nye ID-kort i et mindre format og udstyret med både chip og hologram, hvilket gør kortet mere modstandsdygtigt overfor kopiering og forfalskning. Kortets chip giver også mulighed for at kortet på sigt kan blive multifunktionelt og anvendes som eksem-

pelvis elektronisk nøgle. - Det er glædeligt, at vi den 2. marts 2016 kan begynde at udlevere de første militære ID-kort til medarbejdere i VFK. ID-kortet har været længe undervejs, så det er velkomment. Vi får et ID-kort, der er moderne og funktionelt, og som både lever op til nationale og internationale standarder, udtaler Forsvarschef, general Peter Bartram. I første omgang udleveres de nye id-kort til militære ansatte i VFK-stab. Når disse linjer læses,

vil de første medarbejdere have modtaget deres nye kort. Efter planen får alle ansatte i VFK område nyt ID-kort i løbet af 2016. Når en medarbejder modtager det nye id-kort, bliver det gamle inddraget. Indtil alle er blevet udstyret med nyt kort, vil det gamle stadig være gyldigt. Den samlede plan for udlevering af ID-kort samt billeder af det nye id-kort kan findes på HR-portalen sammen med andre praktiske oplysninger om udskiftningen. ■

KOMMENTAR

Debat – på den gode måde

Mange har en mening i Forsvaret. Og heldigvis for det. Det vidner om ægte engagement og om, at der er noget på spil. For mange er det at arbejde i Forsvaret nemlig mere end bare et job. Det er en del af, hvem man er. Debatten vidner også om, at Forsvarets medarbejdere har oplevet mange ændringer - og at nogen af dem har gjort ondt. Derfor er der brug for at tale og lytte på tværs af Forsvaret og imellem ledelse og medarbejdere.

Forsvarschefen er i øjeblikket på vej rundt og besøge så mange medarbejdere og tjenestesteder som muligt. Det er et af de initiativer, han har iværksat for at øge dialogen og skabe rum for en konstruktiv debat. Samtidig skal debatten også have plads på Forsvarets egne kommunikationsplatforme. Det er også vigtigt. Heldigvis ser vi allerede, at der er et rigtigt godt og livligt engagement blandt andet fra Forsvarets medarbejdere på vores facebooksider. Det engagement vil vi gerne værne om og dyrke. Vi vil også meget gerne have indlæg i Forsvarsavisen fra medarbejdere med noget på hjertet. Også hvis det man har på hjertet er mere kritisk.

Når alt det er sagt, så skal det også nævnes, at deltagelse i debatten selvfølgelig samtidig stiller krav til debattørerne. Ønsket om dialog og invitationen til at deltage i debatten følges helt naturligt af et delt ansvar for, at det foregår på en konstruktiv og gensidig respektfuld måde – også når man er uenige. Vi har desværre set debatter på Facebook, hvor nedladende eller respektløst sprogbrug har skæmmet dialogen. Derfor har vi også lavet nogle nye retningslinjer for debatten på vores sider. De skal sikre, at tonen forbliver sober og konstruktiv. Vi har brug for at kunne debattere – og vi har brug for at det sker på en ordentlig måde. De offentlige retningslinjer vil blive fulgt op af en vejledning til medarbejderne, så det bliver tydeligt, hvad der anses for hensigtsmæssig adfærd på sociale medier.

Forsvarets mange medarbejdere har en holdning til deres job, deres forsvar og deres arbejdsbetingelser. Det er absolut af det gode, og der skal være plads til både debat og dialog. I Kommunikationssektionen modtager vi meget gerne idéer til, hvordan vi udvikler vores kanaler og platforme. Derfor har vi et brugerpanel på tegnebrættet, som skal give os mere viden om, hvad medarbejderne gerne vil have. Opgaven er at udvikle kommunikationen og kanalerne, så de bedst muligt understøtter medarbejdernes og ledelsens ønske om at styrke dialogen og medarbejderkommunikationen. Det skal panelet hjælpe os til. ■

Signe Ryborg
chef, kommunikationssektionen
Værnsfælles Forsvarskommando

KOLOFON **FORSVARSAVISEN**

Foto: Frederikke Brostrup

UDGIVES AF
Værnsfælles Forsvarskommando / VFK

TRYKKERI: Rosendahls - Schultz
TRYK ISSN 2245-957X
ONLINE ISSN 2245-9588

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR
generalløjtnant Per Ludvigsen
viceforsvarschef

FORSIDEFOTO: Peter Christensen
redaktion afsluttet 10. marts 2016
Copyright Forsvaret 2015

REDAKTØR
Martin Finnedal - martinfe@mil.dk

Kilder i Forsvarsavisen kan optræde med fuldt navn eller anonymiseres ved at bruge enten for- eller efternavn. Dette er afledt af anbefalinger fra FE om en mulig sikkerhedsrisiko for nogle personalegrupper, hvis de står frem på en måde, så de let kan identificeres.

KOMMUNIKATIONSSEKTIONEN
Værnsfælles Forsvarskommando
Danneskiold-Samsøes Allé 1
1434 København K
www.forsvaret.dk

OPLAG: 24.500

PC:

JEG ER IMPONERET OVER VORES FORSVAR

Den forholdsvis nye danske forsvarsminister er godt i gang med at finde ud af, hvad der er op og ned i det danske forsvar. Og indtil videre er han rigtigt godt tilfreds.

Forsvarsminister Peter Christensen stod personligt for overdragelsen af to stk Britten-Norman Islander-fly til Hjemmeværnseskadrille 270. Til stede ved overdragelsen var også Hjemmeværnets chef, generalmajor Finn Winkler. Foto: Sune Wadskjær

AF MARTIN FINNEDAL / VFK

SPØRGSMÅL&SVAR Forsvarsministerens kontor er ud over en rådyropsats (jagt er hans store interesse) forholdsvis spartant udstyret. En af de få tilføjelser til kontoret efter ministerens tiltrædelse er en model af et Britten-Norman Islander II-fly, som Hjemmeværnet netop har fået leveret to stk af, og som forsvarsministeren Peter Christensen (PC) fik en tur i. Også selv om vejret - hvilket han konstaterer med et skævt smil - ikke var helt optimalt. Sådan er opgaverne mere eller mindre højt-flyvende for den nye forsvarsminister. Eller nye og nye; ministeren for Forsvaret og Nordisk Samarbejde har befundet sig på posten siden 30. september 2015.

Forsvarsavisen: Nu må du have haft tid nok til at komme med din vurdering af det danske forsvar. Hvordan lyder den?

PC: Det har jeg bestemt, og jeg har fået mange indtryk. Jeg møder som minister et Forsvar, som imponerer mig. Det har været slående, hvor engagerede mennesker, der er ansat i Forsvaret. Jeg har været overrasket over, hvor mange forskellige opgaver, der egentlig findes i Forsvaret. Det er jo virkelig en variation af alt fra håndværkere til soldater selvfølgelig og ja - kommunikationsspecialister. Spektret er enormt. Der er nærmest ikke en jobfunktion i det her land, som ikke eksisterer i Forsvaret. Man har det hele. Og jeg nyder at komme rundt og besøge Forsvaret alle de steder, jeg overhovedet kan få tid til, fordi jeg får indsigt i, hvad man konkret løser af opgaver, og jeg oplever nogle medarbejdere, der utroligt gerne vil fortælle om, hvad de laver. Det har virkelig været nogle gode oplevelser og nogle gode snakke, jeg har haft, når jeg har været ude. Både i hele Danmark og i udlandet.

Forsvarsavisen: Nu siger du også, at det er en meget bred vifte af opgaver. Kunne man forestille sig, at det var for bred en vifte? At man skulle specialisere sig mere?

PC: Jeg synes forligets aftaler om, at man på nogle områder skal have private til at løse opgaver som for eksempel havmiljøovervågning er fornuftige. Men ud over det er Forsvaret en speciel arbejdsplads, der skal løse store opgaver, når vi tager på missioner. Om det er en F-16 eller kampsoldater, vi har ude, så skal hele back up'en kunne fungere. Det er også et af de steder, hvor man kan se, at vores kapacitet udfordres. Hvis vi skal være af sted i længere tid mange steder, så bliver vi presset på for eksempel personel og materiel, som jeg synes, man i et kommende forlig skal se på at allokere flere ressourcer til.

Forsvarsavisen: Hvordan ser du ellers frem mod forsvarsforliget?

PC: Hvad den økonomiske ramme bliver, er endnu ikke lagt fast. Det skal jo først gælde fra 2018. Og det er ikke et spørgsmål, jeg går i gang med at se på, før vi har fået landet kampflyvalget. Når der er fundet en god løsning på, hvilken type kampfly, vi skal have, og vi har fået en økonomisk aftale på plads om køb af kampfly, så vil jeg fokusere på næste forlig.

Der er jo et pres fra NATO for, at vi øger vores forsvarsbudget (2 procent af BNP i forhold til nuværende cirka 1,2 red.). Det er der på alle NATO-lande, men jeg kan også konstatere, at der på alle politiske områder i det her land er et pres for at få flere penge. Det er en udfordring.

Forsvarsministeren til de danske soldater i Irak: - I er langt væk hjemmefra, men jeg har i dag set, at I har en meget dansk tilgang til irakerne. En tilgang, som er baseret på humor og respekt. I leverer en vare, som I kan være meget stolte af - det er vi. Foto: OIR Hold 3

Forsvarsavisen: Du har tidligere været ude at sige, at du ikke synes, Forsvaret skal slankes yderligere...

PC: Det mener jeg bestemt ikke, Forsvaret skal. Vi er desværre i en tid, hvor de sikkerhedspolitiske udfordringer ikke bliver mindre. Der er sket nogle store forandringer fra den virkelighed, det nuværende forsvarsforlig blev etableret i til den sikkerhedspolitiske situation, vi har i dag. På det tidspunkt holdt man øvelser sammen med Rusland. Nu er der mistillid. Det er bare for at nævne en synlig konkret ændring, der har været. Vi har et Rusland, der proklamerer, at de vil opbygge tre nye divisioner, der skal være vestligt orienterede, og den ene skal være atomar. Det giver jo visse bekymringer - ikke mindst jo i forhold til vores baltiske venner.

Forsvarsavisen: Er vi så rustet til at hjælpe - som du siger - vores baltiske venner fx?

PC: Ja, det mener jeg, vi er. NATO har jo på det seneste brugt mange kræfter på at bygge vores hurtige reaktionsstyrke op. Formålet er, at der hurtigt kan flyttes betydelige militære ressourcer rundt til det NATO-land, hvor der måtte være behov, eller til et evt. modangreb et andet sted, hvis det var det man vurderede, der var strategisk nødvendigt. Helt grundlæggende synes jeg, det er vigtigt at understrege en ting: Når vi taler om at udbygge de nationale forsvar, er det altså ikke at udbygge de nationale forsvar

i gammeldags forstand - men at udbygge dem, så de kan bidrage endnu mere til NATOs hurtige reaktionsstyrker. Vi er ikke på vej tilbage til, at det er mere stationære styrker. Det er i NATO-sammenhæng, at de nationale forsvar også i fremtiden vil blive tænkt ind. Det skal være mobilt. Og NATO ser et behov for, at man har endnu mere, der er mobilt.

Forsvarsavisen: I Forsvaret taler vi om kampfly, artilleri, lastbiler, alt muligt udstyr. Og nogen er også begyndt at tale om ubåde igen. Hvad tænker du om det?

PC: Det kan jeg simpelt hen ikke se for mig. At opbygge en kapacitet, som kan være en reel slagkraftig faktor, vil være en så stor investering, at den ikke kan løftes af Danmark. Og jeg er meget uenig med dem der mener, at vi skal have en enkelt ubåd, bare så vi dog har én. Forsvaret skal ikke bruges til den slags symbolske investeringer. Jeg er optaget af, at de kapaciteter, vi har, er reelle og kan meldes ind og gøre en forskel både i NATO-sammenhæng og andre missioner. Det samme gør sig gældende med kampfly.

Forsvarsavisen: Så der vil ikke være tale om, at vi nøjes med at købe 10 kampfly?

PC: Præcis. Min tilgang til kampfly er, at vi skal kunne løse de opgaver, vi i dag løser med F-16. Det er både beskyttelse af Danmark og deltagelse i internationale missioner. Det er opgaven, vi løfter i dag, og det skal det nye kampfly også kunne.

Forsvarsavisen: Hvad er chancerne for, at der kommer en afklaring på kampfly inden for en overskuelig fremtid?

PC: Det skal være på plads her i foråret både om typevalg og antallet - og dermed også økonomien. Det er en meget stor investering, og derfor er det vigtigt, at vi vælger en type, vi kan have de næste 30-40 år. Ligesom vi har haft F-16, som har tjent os godt i mange år.

Forsvarsavisen: Lige præcis materiel er jo noget, alle i Forsvaret taler om.

PC: Materiel er jo også en enormt vigtig del af Forsvarets værktøjskasse, og det gælder selvfølgelig i forhold til beskyttelse af den enkelte soldat, men det har også en enorm indvirkning på, hvad man kan levere "på kamppladsen". Og derfor er jeg glad for, at jeg har fået landet købet af pansrede mandskabsvogne, at vi er i gang med processen med artilleri og at vi snart kan lande kampfly forhåbentlig her i foråret. Så jeg synes, der sker noget på materielsiden.

Forsvarsavisen: Men du kan altså ikke løfte sløret for, hvad du tænker i forhold til et kommende forlig?

PC: Som ny minister har jeg været rundt og besøge Forsvaret og lytte til soldater, officerer og medarbejdere i det hele taget om deres udfordringer og ønsker. På den måde kan du sige, at forberedelsen til forsvarsforliget er i gang, fordi jeg er ude at samle indtryk.

Men den store ramme om forhandlingerne er jo en proces, hvor jeg går til Folketinget/forligskredsen og forhandler en økonomisk ramme på plads, og den kommer først senere.

Forsvarsavisen: Jeg har hørt dig sige, at du står med et Forsvar, der har været igennem nogle hårde år.

PC: Ja. Man kan ikke tage 2,7 mia kroner ud af et forsvarsbudget uden, det medfører nogle store forandringer - vel at mærke samtidig med at man har lavet store organisatoriske ændringer. Så det har været en stor omstilling. Der er ingen tvivl om, at det har krævet noget af alle medarbejdere, og jeg vil gerne kvittere for de resultater, man har nået på trods af de udfordringer.

Forsvarsavisen: Hvordan ser du overordnet den igangværende omstilling? Er det en vej mod at gøre Forsvaret til noget, der i højere grad ligner en hver anden virksomhed?

PC: Alle offentlige arbejdspladser - og også private - har og skal have fokus på hele tiden at blive bedre og få mere kerneprodukt ud af det, man laver. Det skal man ikke se som et problem. Alle bør være optaget af, hvordan man optimerer sin arbejdsplads. Så den del er kommet for at blive. Men det, der også gør sig gældende for enhver organisation, er, at man skal have ro for at kunne finde fokus. Det nytter ikke, at alle bolde altid er i luften, for så lander de heller ikke. Der sker det, som man i en privat virksomhed kalder produktionsstab, når man laver meget om. Og derfor

kan man ikke lave om hele tiden. Og det gør sig selvfølgelig også gældende for Forsvaret.

Forsvarsavisen: *Kan man tale om, at du vil anstrenge dig for at give Forsvaret noget ro og frede det en lille smule?*

PC: Udtrykket "fredet" vil jeg ikke bruge, for hvis der er ting, man kan gøre bedre, så skal man gøre det. Men når man kigger på det indværende forlig, hvor der var forandringer på stort set alle hylder, det kan en organisation ikke holde til at være i konstant forandring. For så er det, at boldene aldrig lander.

Forsvarsavisen: *Helt personligt nu du har været ude at besøge folk, hvad er det første der springer dig i øjnene?*

PC: Der er en ting, som jeg holder enormt meget af. Ud over at man møder topengagerede mænd og kvinder, så kan jeg også godt lide, at man i Forsvaret siger, hvad man mener. Det foregår ikke på politiker-måden, hvor ingen kan forstå det, man siger til hinanden. Det er tit direkte tale, og det sætter jeg enormt stor pris på. I en god organisation må man have lov til at diskutere sine problemer. Men det er også klart, at hver enkelt - ligegyldigt hvilken hylde man befinder sig på - har et ansvar for at se, hvad man selv kan gøre for at løse problemet, så man ikke altid bare sender problemet videre til politikerne på Christiansborg. Men der er ingen tvivl om, at Forsvaret består af folk, der har klare holdninger og tør artikulere dem. Mange elsker deres arbejdsplads og vil noget for den - ja vil gøre meget for Danmark. Det smitter. Og det er noget, der gør, at en minister føler glæde ved at gå på arbejde. ■

PETER CHRISTENSEN

født 23. april 1975 i Sønderborg.

Parlamentarisk karriere

Forsvarsminister og minister for nordisk samarbejde
fra 30. september 2015

Skatteminister fra 8. marts 2011 til 3. oktober 2011

Statsrevisor fra 1. oktober 2010 til 7. marts 2011

Finansordfører 2011-2015 og 2005-2009

Politisk ordfører 2009-2011

Skattepolitisk ordfører 2001-2005

Medlem af Finansudvalget 2011-2015 og 2004-2009

Medlem af Skatteudvalget 2001-2011,
næstformand 2005-2007

Medlem af Kontaktudvalget for Det Tyske Mindretal
2007-2011

Medlemsperiode

Folketingsmedlem for Venstre i Sydjyllands Storkreds
fra 13. november 2007 til 18. juni 2015

Folketingsmedlem for Venstre i Sønderjyllands

Amtskreds fra 20. november 2001 til
13. november 2007

Uddannelse og erhverv

Elektrikeruddannet

Tillidshverv

Medlem af Venstres hovedbestyrelse 1997-2001

Landsformand for Venstres Ungdom 1999-2001

Medlem af Ligningsrådet 2001-2005

Medlem af Skatterådet 2005-2010

Medlem af Nationalbankens repræsentantskab
2009-2011

SAGT & SKREVET OM FORSVARET

Danmark skal bekæmpe Islamisk Stat

- I Dansk Folkeparti støtter vi at kæmpe mod Islamisk Stat, vi kan virkelig ikke lide Islamisk Stat.

MF Marie Krarup, Dansk Folkeparti, op til et møde i Udenrigspolitisk Nævn om Danmarks fremtidige bidrag til kampen mod Islamisk Stat.

JYLLANDS-POSTEN

04.03.2016

Frisk luft skal kurere krigstraumer

- Soldaterne har hele tiden et meget højt angstniveau. Det betyder, at de let kan triggeres af omverdenen, men i naturen er der en anden ro. Der er dufte, lyde og dyreliv, der kan berolige vores nervesystem.

Dorthe Varning Poulsen, landskabsarkitekt ved KU, som har forsket i haveterapi for veteraner.

MIDTJYLLANDS AVIS

03.03.2016

Mali. Derfor gør de danske soldater en stor forskel

- Den danske styrkechef og de danske soldater i Mali gør et fantastisk og engageret stykke arbejde under meget svære forhold. Det støtter regeringen, og derfor sender vi nu et større bidrag ned.

Udenrigsminister Kristian Jensen, om udsendelse af soldater til Mali.

VEJLE AMTS FOLKEBLAD / Læserbrev

02.03.2016

USA: Danmark tæt på dumpeplads i NATO

- Beskeden er klar: Danmark gør det ikke godt nok. Jeg tror, at man skal se det nu også offentlige amerikanske pres som et udtryk for, at amerikanerne forbereder Nato's næste topmøde i Warszawa i begyndelsen af juli.

Henrik Breitenbauch, leder af Center for Militære Studier på Københavns Universitet om amerikansk kritik af nedskæringer i Danmarks forsvarsbudget.

POLITIKEN

29.02.2016

KLUMME

Af **Christian Brøndum**
journalist

Da Forsvaret - og pressen - blev hærdet

Lasede, sandsynligvis berusede serbiske militssoldater standsede konvojen på grænsen til det sydlige Kroatien, som serberne havde erobret i begyndelsen af borgerkrigen på Balkan. Foran og bagved de civile biler med daværende forsvarsminister Hans Hækkerup og blandt andre undertegnede kørte soldater fra vistnok Gardehusarregiment som beskyttelse. De sikrede rundt om den lille konvoj, mens serberne stillede sig an, udstødte trusler og undersøgte konvojen.

Året var 1994, det var mit første besøg ved en dansk mission, og jeg forstod ikke, hvorfor de danske soldater ikke bare afvæbnede den flok serbiske banditter. Men sådan var mandatet ikke dengang.

Fire år senere blev Forsvaret mit faste stofområde, og igen gjaldt det serberne. I 1999 fik jeg en plads i Flyvevåbnets hurtige Gulfstream, som fragtede nogle journalister frem og tilbage til et dagbesøg i Grazzanicobasen ved Napoli. Danske F-16 deltog i NATOs bombekrig mod Serbien i Kosovo. Javel, de danske fly deltog ikke i forreste linje. Faktisk bombede de danske fly vist kun nogle kommunikationsmaster. Men kursen var sat mod stadig skarpere missioner med stadig større krav til og ricisi for danske soldater.

I takt med professionaliseringen af Forsvaret og de skarpere missioner i Afghanistan og Irak tabte Forsvarets indkvartering hurtigt niveau. Hoteller blev til simple telte. Springmadrasser blev til feltsejle. Jeg husker stadig fotografens ansigtsudtryk, da han i teltet i Irak opdagede, at mus havde ædt hans æble, der lå på soveposen. Et raketnedslag i nærheden fik grus til at rasle ned på teltaget. Gulfstream og Challenger blev til C-130 Hercules, som måske og måske ikke fløj til tiden. Civilisationens bund blev nået i slutningen af 2007, hvor FOB Armadillo netop var åbnet ved Helmand-floden, og logiet bestod af et hul i en lervæg.

Til gengæld steg betydningen af de missioner, som nu kostede soldaters liv omtrent månedligt. F-16-missionen i Kosovo var banebrydende, fordi det var en førstegangs deltagelse. Da danske og tyske ingeniørsoldater blev dræbt under demontering af en gammel russisk raket ved Kabul i marts 2002, var chokket over danske tab voldsomt - også for mig. Jeg havde mødt dem få dage forinden. I august 2008 rykkede tabet af endnu en soldat - nummer 16 i Helmand - til aviserne. Dog kun notespalterne. Soldater og Forsvar blev hærdede af krigsdeltagelsen, og det gjorde danskerne egentlig også. Opbakningen til Forsvaret og deltagelsen i Afghanistan forblev intakt og stærk.

Professionaliseringen af Forsvaret har også omfattet Forsvarets kommunikation. Set med journalistens briller bliver Forsvarets kommunikation først helt

fyldstgørende den dag, intet længere holdes hemmeligt. Men fortidens velmenende presseofficerer, der sjældent vidste meget om, hvad der foregik, er afløst af professionelle kommunikationsuddannede mennesker med og uden uniform. Livet som journalist bliver nemmere, når Forsvaret kender journalisters og fotografers behov, også selv om vi grundlæggende spiller til hver sit mål.

Senest har jeg fulgt en deling fra GHR på en øvelse i Østgrønland. Det hed sig ellers i en beskrivelse af Forsvaret tilbage i 1990'erne, at Hæren ikke skulle operere i ørken, jungle og i Arktis. Men i dag er der hverken mentalt eller i praksis nogen klar grænse for, hvad man kan tænke sig Forsvaret engageret i. Forsvaret og os, der har gjort turen med fra Balkan til resten af verden, er blevet hærdede og forberedt på lidt af hvert. ■

Christian Brøndum har skrevet om forsvar i Berlingske fra 1998 til 1. marts i år, og er nu partner i "DefenceWatch," der snart åbner som webmagasin om dansk og nordisk forsvar.

Foto: Privat

Amerikansk anerkendelse til dansk hundefører

KURSUS: Den danske hundefører Tom og hans schæferhund Ulli modtog i februar en anerkendelse fra det amerikanske psykologhold i Kabul, Afghanistan. Anerkendelsen kom, efter at hunden havde spillet en stor rolle i at trøste soldater, der var psykisk berørte ovenpå nogle stærke hændelser. Hundefører og hund modtog hver deres diplom af den amerikanske major, der står for psykologholdet i lejren, og som fortalte, at samarbejdet med det danske hold blev værdsat.

Hun fremhævede, at selvom Ulli er en stor og veltrænet schæferhund, så har den en beroligende effekt på mange mennesker, og at det samme gjaldt Toms rolige gemyt og behagelige væsen. ■

Veteran får legat for hjælpefond

KURSUS 29. februar fik den PTSD-ramte Balkan-veteran Claus Kring overrakt et støttelegat fra Hærens Regimenters Hjælpesfond. Det foregik ved en højtidelighed i Hærstabens domicil på Flyvestation Karup. Claus Kring var blevet indstillet af en socialrådgiver fra Veterancentret. Legatet blev givet for at anprise Claus Krings arbejde med andre veteraner, som han – til trods for selv at være hårdt belastet af sine oplevelser som soldat – hjælper så meget, han kan. Han står blandt andet for at oprette grupper af frivillige, som kan hjælpe andre veteraner med at ordne hus og have uden beregning. ■

NY VIDEN OM EFTERREAKTIONER

ISAF hold 15 skal gøre Veterancentret klogere på, hvordan soldater påvirkes af en udsendelse over tid.

Spørgeskemaerne bliver sendt ud til alle udsendte på ISAF hold 15.
Foto: Trine Axelholm

AF KRISTINA SCHÖNNEMANN / VETERANCENTRET

PSYKISKE SKADER

Henover det tidlige forår sender Veterancentret et elektronisk spørgeskema til de soldater, der var udsendt med ISAF 15. Det er spørgsmål, der skal estimere, hvor mange soldater der i dag – 2,5 år efter deres udsendelse – oplever symptomer på PTSD, og forhåbentlig også identificere sårbarhedsfaktorer før og under udsendelse, der øger risikoen for udvikling af PTSD-symptomer.

Tidligere har Videncentret i Veterancentret systematisk fulgt ISAF 7 før udsendelse, ved hjemkomst, 7-8 måneder efter og 2,5 år efter, fortæller chef for Videncentret i Veterancentret psykolog, ph.d. Søren Bo An-

dersen. Og det er især i sammenligningen med ISAF 7, at ISAF 15 kan blive meget interessant for Veterancentret.

- De tidlige analyser af ISAF 15's besvarelser 7-8 måneder efter hjemkomst indikerer, at der også på dét hold er nogle soldater, der har moderate til svære PTSD-symptomer kort efter hjemkomsten til trods for, at missionen for ISAF 15 i udgangspunktet ikke havde de samme færemomenter som missionen for ISAF 7, siger Søren Bo Andersen.

Også ud fra et videnskabeligt perspektiv ønsker Veterancentret et større grundlag for at kunne sige, præcis hvor mange soldater, der kommer hjem med psykiske efterreaktioner.

- I dag, når vi udtaler os om hvor mange, der oplever symptomer på PTSD efter en

mission, baserer vi alene vores udtalelser på ISAF 7. Vi har en formodning om, at tallene ikke er gældende for alle udsendelser, men vi vil gerne vide det præcist, siger Søren Bo Andersen.

Det batter noget

Selvom spørgeskemaundersøgelser ikke altid virker som en investering, kan minutterne, man bruger på besvarelserne, være godt givet ud. Det viste undersøgelsen af ISAF hold 7. Her var hovedparten af de udsendte ikke synderligt påvirkede af udsendelsen, men omkring 10 procent udviste svære PTSD-symptomer 2,5 år efter hjemkomsten. Og endnu vigtigere: For en del af soldaterne kom reaktioner senere end 6 måneder efter hjemkomsten.

- Dette dengang opsigtsvækkende resultat var en af flere årsager til, at kriterierne for sager om arbejdsskadeerstatning blev ændret, så soldater i dag kan få erstatning, uanset om de melder arbejdsskaden inden eller efter seks måneder, fra da de landede i Danmark igen, siger Søren Bo Andersen.

Et godt eksempel på hvorfor det er vigtigt, at flest mulige soldater medvirker i spørgeskemaundersøgelsen, mener Søren Bo Andersen. - På ISAF hold 7 valgte 743 soldaterne at deltage, og derfor havde undersøgelsen også en stor vægt bag sig. Derfor håber vi også, at de udsendte på ISAF15 vil være lige så behjælpelige med besvarelserne denne gang, siger han.

Spørgeskemaerne bliver sendt som brev via e-boks i perioden februar-marts-april. ■

Kompetence- og karrierevejledning til medarbejdere

HR: Fra den 1. marts 2016 yder FPS generel vejledning om kompetence- og karriereudvikling til medarbejdere. Vejledningen vil tage udgangspunkt i FPS' mange fagområder og i eksisterende viden på HR-portal om karriere- og kompetenceudvikling.

Du kan ringe til HR-rådgivning på telefon 3266 5566 fra kl. 0900 til 1400 alle hverdage eller skrive til FPS via en formular på HR-portal.

Hensigten er at støtte op om den karriererådgivning, som cheferne yder til medarbejdere som en del af den daglige dialog og i forbindelse med FO-KUS-udviklingssamtalen.

FPS yder fortsat konkret rådgivning til chefer og ledere. Som chef eller leder kan du ringe til FPS på telefon 7281 9000 fra kl. 0900 til 1400 alle hverdage eller skrive til FPS via chefformularen på HR-portal. ■

Foto: SaraSkytte

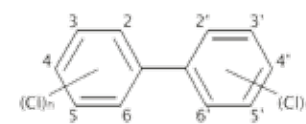
GENNEMGÅENDE UNDERSØGELSE:

FORSVARETS BYGNINGER FRIKENDT FOR KRÆFTFREMKALENDENDE PCB

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses undersøgelser af stoffet PCB i Forsvarets bygninger sikrer, at medarbejderne ikke arbejder i bygninger, der kan være helbredsskadelige. Undersøgelsen bidrager desuden til ny, kvalificeret viden om PCB forekomster og afdampning i bygninger.

Skive Kaserne er en af de bygninger, der er blevet undersøgt for PCB. Arkivfoto.

FAKTA OM PCB

▶ PCB er en forkortelse for Polychlorerede biphenyl, som er et kemisk fremstillet stof

PCB er anvendt i Danmark i byggematerialer i perioden 1950-1976

Fra 1976 måtte stoffet kun anvendes i lukkede systemer

I 1986 kom der et totalforbud mod anvendelse af PCB, også i lukkede systemer

Disponering af høje PCB-koncentrationer over længere tid menes at være kræftfremkaldende

GENERELLE AFHJÆLPNINGSTILTAG

▶ Daglig udluftning 10 minutter 2-3 gange om dagen giver større luftskifte

PCB-niveauet kan stige i takt med temperaturstigning. Derfor anbefales en konstant, ikke for varm, rumtemperatur

Kom ikke i berøring med materialer, der mistænkes for at indeholde PCB. Vask hænder, hvis dette sker.

AF MARIANNE BUE LØNSKOV / FES

ARBEJDSMILJØ Forsvaret står bag den mest omfattende undersøgelse af PCB-forekomster i offentlige bygninger. I størstedelen af ejendomme opført i den såkaldte "PCB-periode" fra 1950-1977, er der udført 971 indeklimate målinger i 391 bygninger. Ingen af disse bygninger ligger over det gennemsnitlige PCB-niveau ift. Arbejdstilsynets grænseværdier.

Sundhed og arbejdsmiljø

Allerede i 2012 begyndte Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse (FES) at undersøge for PCB i 300 udvalgte bygninger. De indledende stikprøver førte til yderligere undersøgelser, da Forsvarets ikke ønsker, at ansatte dagligt skal opholde sig i bygninger med et forhøjet PCB-indhold i indeklimaet.

-De fleste undersøgelser for PCB er foretaget i kontorbygninger, da det er her, medarbejderne opholder sig flest timer. I alt er 215 indeklimate målinger foretaget i de 98 aktuelle kontorbygninger. I otte af kontorbygningerne var der udslag i målingen af PCB-niveauet, men alle var under Arbejdstilsynets grænseværdi", fortæller projektleder Henrik Sørensen fra For-

svarsministeriets Ejendomsstyrelse.

Tiltag som udskiftning af vinduerne, grundig rengøring og udluftning i bygningerne er sat i gang for at få PCB-koncentrationen ned.

De otte kontorbygninger ligger alle i Hjørring. Derudover er der målt et forhøjet PCB-niveau i indeklimaet i cafeteriebygningen i Hjørring og yderligere i tre bygninger på Aalborg Kaserne; depot, belægningsbygning og undervisningsbygning, et værksted til fly på Flyvestation Aalborg og en kvarterbygning på Skive Kaserne. Disse forhøjede niveauer er dog baseret på ophold 24 timer i døgnet året rundt, hvilket ingen af medarbejderne gør i de pågældende bygninger.

Vigtig viden ved renovering og nedrivning Som ekstra bonus har FES nu en grundig optegnelse over PCB-niveauer og potentielle kilder i alle de undersøgte bygninger.

-Det er nyttig viden, når vi fremover skal renovere og rive bygninger ned. Inden en bygning skal renoveres eller rives ned, skal vi altid undersøge, om den indeholder blandt andet PCB. Er det tilfældet, skal de PCB-holdige materialer fjernes fra bygningen, inden selve hovedarbejdet begynder. Nu ved vi, hvilke bygninger det drejer sig om, og vi kan tage det

med i budgettet, inden opgaven kommer i udbud, siger Henrik Sørensen.

Dette er ikke uvæsentligt, da der er klare regler for, hvordan PCB-holdigt affald skal bortskaffes, så det ikke spredes i miljøet. Og kommer det som en overraskelse, at der er PCB-holdigt materiale i en bygning, vil det øge udgifterne i et givent vedligeholdelses- eller nedbrydningsarbejde.

Branchen nyder godt af kortlægningen

Som en af landets største ejendomsforvaltere, hvoraf knap halvdelen af bygningsmassen er opført i perioden 1950-1977, bidrager FES med en stor viden om forekomsten af PCB, som resten af byggebranchen kan drage nytte af.

Statens Byggeforskningsinstitut har fulgt Ejendomsstyrelsens kortlægning tæt og har interesse i de resultater, maner nået frem til. Projektleder, Henrik Sørensen, har også deltaget i seminarer med branchen for at dele de erfaringer, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har gjort sig. Desuden har flere kommuner efterspurgt Forsvarets erfaringer og resultater med at kortlægge PCB i bygninger. Så selv om undersøgelsen af Forsvarets bygninger er færdig, er der fortsat en masse arbejde med at dele viden med resten af branchen. ■

FÆLLES INDKVARTERING INDFØRES PERMANENT

Forsøgsordningen med fælles indkvartering for de mandlige og kvindelige værnepligtige er så stor en succes, at ordningen nu bliver permanent hos Hærens enheder.

AF EMMA KIRKETERP / VFK

INDKVARTERING Da de værnepligtige på august-holdet sidste år mødte ind til deres første dag som soldat ved Ingeniørregimentet og Trænregimentet, var forholdene på stuerne lavet en smule om. Der var indført fælles indkvartering, så de mandlige og kvindelige værnepligtige skulle dele stuer.

I første omgang var den fælles indkvar-

tering blot et forsøg. Men holdenes tilbagemeldinger var så positive, at ordningen nu gøres permanent hos alle Hærens tjenestesteder, hvor der gennemføres uddannelse til Hærens Basisuddannelse og Hærens Reaktionsstyrkeuddannelse.

- Alle værnepligtige, der begynder i 2016, får fælles indkvartering. Det gælder holdene, der begynder i februar og august. Og det gælder også Hærens Sergentskolen i Varde,

siger sagsbehandler for værnepligten i Hæren, kaptajn Henrik Bull fra Kompetence- og Uddannelsessektionen i Hærstaben.

Positive tilbagemeldinger

Ingeniørregimentet i Skive og Trænregimentet i Aalborg, fortsætter med at blande mænd og kvinder på stuerne. Men allerede fra februar har Jydske Dragonregiment og Telegrafregimentet også tilmeldt sig ordningen. Fra Hærstabens side mener man, at forsø-

get har haft det ønskede resultat. De værnepligtiges sammenhold og samarbejde har haft gavn af den fælles indkvartering. - Alle tilbagemeldinger, både fra de værnepligtige og fra cheferne, har været positive. Hos enhederne oplever man, at sammenholdet er styrket, og de værnepligtiges samarbejde er stærkere på tværs af kønnene, siger Henrik Bull. ■

Hos Ingeniørregimentet i Skive efterspurgt de værnepligtige badeforhæng, og det fik de.
Foto: Heri Hammer Nielsen

EGNE SPILLEREGLER ER NØGLEN TIL SUCCES

De værnepligtige skulle selv lave reglerne, da de blev præsenteret for fælleskønsstuerne. Og det er en af grundene til, at forsøget er gået så godt.

AF EMMA KIRKETERP / VFK

SAMMENHOLD Erfaringer fra Norge viser, at fælles indkvartering for kvindelige og mandlige værnepligtige har en positiv effekt på integrationen af kvinder i en "mandeverden", og at det skaber et stærkere fællesskab. Det er blandt andet på baggrund af disse erfaringer, at man hos Hærstaben tog beslutningen om at forsøge sig med fællesstuerne for værnepligtsholdene. Forsøget startede hos

Ingeniørregimentet og Trænregimentet i august 2015.

- Vi spurgte os selv, hvorfor stuerne egentlig var kønsopdelte, men fandt ikke noget entydigt svar. Så hvorfor ikke bare ændre det? Og så havde vi også den norske undersøgelse at læne os op ad, forklarer kaptajn Henrik Bull, der er sagsbehandler for værnepligten i Hærstaben.

Målet med fælles indkvartering er at gøre forskellen mellem kønnene mindre og på den måde styrke holdenes sammenhold.

Man håber også, at det får en større del af de kvindelige værnepligtige til at fortsætte i Forsvaret på for eksempel Hærens Reaktionsstyrkeuddannelse eller den grundlæggende sergentuddannelse.

Kender hinanden bedre

Fælles indkvartering løb i første omgang af stablen hos Trænregimentet og Ingeniørregimentet. Evalueringerne viser, at de værnepligtiges samarbejde og sammenhold er blevet bedre af at bo på værelse sammen

uanset køn.

Konstabeleleven Ditte begyndte som værnepligtig ved Ingeniørregimentet i Skive i august 2015. Og hun var glad for, at der boede både drenge og piger på hendes værelse. - Vores sammenhold er blevet bedre. Jeg tror, vi havde været mere opdelt, hvis vi havde boet hver for sig. Der har slet ikke været nogen problemer, det har faktisk bare været rigtig hyggeligt. Vi piger er bare blevet "en af gutterne", siger 20-årige Ditte.

En af hendes mandlige kollegaer er enig. ►

- Vi kender hinanden bedre, fordi vi har boet på værelse sammen, og vi hjælper hinanden, siger konstabeleven Lasse.

Egne spilleregler skaber ejerskab

Før de værnepligtige mødte op til deres første dag som soldat, var der fra Hærstabens side ikke givet ret mange specifikke instruktioner om, hvordan det praktiske skulle foregå. Det var op til de værnepligtige selv at lave reglerne. Dog anbefalede man, at der minimum var to af hvert køn på stuerne.

- Forsøget har været kendetegnet ved, at der har været udsendt meget lidt på skrift. Det er en bevidst strategi fra chefens side ikke at komme med retningslinjer for, hvordan man gør på stuerne. For eksempel i forhold til bad og omklædning, siger Henrik Bull, og fortsætter:

- Det var essentielt for forsøget, at de unge selv lavede retningslinjer, så de derved fik ejerskab over det, og så de oplevede, at det var helt naturligt. Mænd og kvinder bor også sammen på de internationale operationer, og det ville vi gerne videreføre herhjemme, siger han.

Tilbagemeldingerne viser også, at det er en af grundene til, at forsøget har været en succes.

Unge med åbent sind

De tidligere værnepligtige, Ditte og Lasse, mener, at det var en stor fordel, at de selv fik til opgave at løse de praktiske udfordringer, der opstod i forbindelse med fællesstuerne. - Det var rart, at vi selv skulle finde ud af, hvordan det fungerede for os, så det ikke blev presset ned over hovederne på os, siger Ditte.

En afløsninger var badeforhæng. Hos Ingeniørregimentet sover de værnepligtige på firemandsstuer, og inden forsøget gik i gang, var der ikke badeforhæng for brusekabinerne. Men det bad de værnepligtige om, og efter to uger var de sat op. Med ti-

SAGT OM FÆLLES INDKVARTERING

”

(M)
Det eneste, der skiller os ad, er, at pigerne er lidt længere tid i bad end os.

(K)
Jeg kan også meget godt lide, at vi er blandet i stedet for 12 piger på et værelse. Det lyder næsten farligt.

Det mest grænseoverskridende har været, når vi skulle klæde om eller i bad. Men man lærte hurtigt, hvordan man nemt kunne klæde om diskret, og ellers er det bare at spørge drengene om at vende sig rundt.

Kilde:
De værnepligtiges blad Soldaten

Link:
https://issuu.com/soldaten/docs/soldaten_10_-_2015

den blev de nye soldater også mindre blufærdige over for hinanden, fortæller Ditte.

- I starten klædte vi om på badeværelset, men efterhånden som vi lærte hinanden bedre at kende, blev det lige meget, og så vendte man bare ryggen til, når man skulle skifte, siger hun.

Udnytter hinandens fordele

Både hun og Lasse kan kun se det positive i at bo på værelse med det modsatte køn. Udover mindre rod og bedre lugt på de stuer, hvor drengene har kvindelige bofæller,

Fælles indkvartering har været hverdag for Lasse og Ditte siden, de påbegyndte deres værnepligt. Foto: Heri Hammer Niclasen

mener de to, at det også giver en bedre dynamik til fællesskabet.

- Vi kan noget forskelligt, og vi har brugt hinandens fordele. Drengene har hjulpet os, når vi skulle løfte tunge ting, fortæller Ditte.

- Og vi gik til pigerne, hvis vi havde en dårlig dag. De er bedre til at trøste, drenge giver bare hinanden et klap på skulderen, siger Lasse.

Fælles indkvartering indføres nu permanent i Hæren, så de enheder, der står for Hærens Basisuddannelse, Hærens Re-

aktionsstyrkeuddannelse samt Hærens Sergentskole, blander kønnene på stuerne. Og hos Hærstaben er man ikke i tvivl om, at de værnepligtiges indstilling er nøglen til succesen.

- Hvis der er nogen, der har fordomme, er det ikke de unge selv. De træder ind ad døren med et åbent sind og uden fordomme i rygsækken. Deres holdning til forsøget er grunden til, at det er lykket, fastslår Henrik Bull. ■

KAN DU KLARE PARAGRAFFERNE OG LØBE FRA DE HURTIGSTE?

En uddannelse hos Militærpolitiet er for dig, der har mod på mere. Vi ruster dig til både at være en dygtig soldat og en juridisk autoritet. Du skal kunne fortsætte, når andre stopper og bevare roen, hvis situationen spidser til – både herhjemme og i verdens brændpunkter. Derfor kræver vi lidt mere af dig både fysisk og bogligt.

Er du klar til at kæmpe for den røde baret?
Ansøg senest 28. marts 2016

Red Knight i Litauen

KURSUS: Godt 250 stabsofficerer fra fire lande gennemførte i midten af februar den ugelange øvelse Red Knight i Litauen. Omkring halvdelen var fra Danmark.

Red Knight skal demonstrere NATO-medlemslandenes evne til at reagere hurtigt og effektivt. Den er det indledende stabsarbejde til øvelsen Saber Knight, der løber af stablen senere på året. Begge øvelser er en del af Assurance Measures-konceptet, der blev vedtaget af NATO-landenes regeringschefer på NATO-topmødet i Wales i 2014.

Formålet med Red Knight var primært at træne samarbejde mellem stabene ved de fem brigader, som er tilknyttet Danske Division. Det er 1. og 2. Brigade fra Danmark samt brigader fra Estland, Letland og Litauen. Staben fra Gardehusarregimentets opklaringseskadron på Bornholm deltog også i øvelsen. ■

FORTSAT BEHOV FOR NORDISK STØTTE

East African Standby Forces står klar til at rykke ind i det uroplagede Burundi for at forhindre et folkemord, hvis den Afrikanske Union beder om det. Men ifølge direktøren for den østafrikanske udrykningsstyrke er der fortsat behov for nordisk støtte, hvis den for alvor skal gøre nytte for befolkningerne i den uroplagede region.

TEKST OG FOTO: ANDERS V. FRIDBERG / VFK

SAMARBEJDE -Vi har styrken klar, og vi har planen klar. Det, vi venter på, er hvorvidt den Afrikanske Union (AU) beslutter, om vi skal rykke ind i Burundi.

Ambassadør Chanfi Issimail fra den lille østafrikanske østat Comorerne er direktør for East African Standby Forces (EASF). Den og fire andre regionale udrykningsstyrker blev skabt som en reaktion på folkemordet i Rwanda i 1994, hvor mellem 500.000 og 1.000.000 mennesker blev dræbt, uden at nogen greb ind. De regionale styrker skal sikre, at de afrikanske lande selv kan løse sikkerhedsproblemerne på kontinentet. EASF blev erklæret fuldt operationel i december 2014, og siden sommeren 2015 har styrken forberedt sig på en mulig intervention i Burundi, der har været plaget af politiske uroligheder og vold i snart et år. Indtil videre søger AU dog fortsat en politisk

løsning på konflikten i landet.

Men selv om den østafrikanske udrykningsstyrke har nået målet om, at kunne være en del af en afrikansk løsning på afrikanske problemer, har styrken stadig behov for at udvikle sig og derfor også behov for fortsat international støtte, forklarer Chanfi Issimail. Han har netop været i Danmark, hvor han deltog i et møde med de politiske direktører fra det nordiske forsvarssamarbejde (NORDEFECO). Her sagde han tak for støtten hidtil og drøftede desuden mulighederne for at fortsætte den støtte til EASF, som de nordiske lande i et tæt samarbejde har ydet siden 2009.

-Vi mener, at der er fortsat et behov for at støtte EASF. Ja, EASF er klar til at gennemføre militære operationer. Men styrken har brug for støtte til deployering og for mere træning af såvel stabene som soldaterne både før de deployeres, og mens de er udsendt, fastslår direktøren.

Chanfi Issimail fremhæver også, at EASF

har brug for støtte, hvis organisationen som ønsket af medlemsstaterne skal spille en rolle som andet og mere end en mulig interventionsstyrke.

-Vores mål er ikke bare at have en styrke, der er klar, men at gøre en forskel for befolkningerne i regionen, der er en af de mest uroinfrerede i Afrika med trusler fra terrorisme og menneskehandel. Vores nye politiske strategi fokuserer på at forebygge konflikter, og de aktiviteter har vi brug for støtte til at udforme. At sætte styrken ind skal være den sidste løsning, siger Chanfi Issimail.

East Africa Standby Force

EASF er en af fem regionale udrykningsstyrker i Afrika. Medlemsstaterne er: Burundi, Comorerne, Djibouti, Etiopien, Kenya, Rwanda, Seychellerne, Somalia, Sudan og Uganda. Styrkens sekretariat og planlægningsselement er placeret i Nairobi i Kenya, mens det militære hovedkvarter og den logiske base er placeret i Addis Abeba i Eti-

opien. De nordiske lande har støttet EASF siden 2009. Dels gennem den fælles nordiske rådgivningsenhed Nordic Advisory and Coordination Staff, der er placeret i Nairobi og støtte til skoler, der uddanner soldater fra medlemslandene, og dels gennem støtte til projekter i medlemslandene. Danmark støtter eksempelvis opbygningen af den kenyanske flåde.

Krisen i Burundi

Burundi er en tidligere belgisk koloni, der blev selvstændig i 1962. Siden har der flere gange været voldsomme stridigheder mellem hutu-flertallet og tutsi-mindretallet. Den igangværende krise brød ud i april 2015, da præsident Pierre Nkurunziza i strid med forfatningen stillede op til en tredje valgperiode. Det førte til et kupforsøg, der blev slået ned, og siden har landet været præget af uro og voldelige sammenstød mellem oprørere og sikkerhedsstyrker. ■

KAMP- PLADSEN ER DERES SKOLE

Den irakiske læge major Hassan og den danske ditto major Rasmus arbejder sammen om at uddanne irakiske sygehjælpere. Foto: OIR Team 3

Dansk sanitetspersonale i Irak servicerer primært de udsendte danske soldater, men en meget vigtig delopgave er at være med til at uddanne irakiske sygehjælpere. De sendes til fronten efter kun tre måneders grunduddannelse.

AF KN SVEND OLAF / OIR HOLD

SANITET

Ét er teori - et andet er praksis. Den danske reservelæge Rasmus færdiggjorde for to år siden sit lægestudium. En eftermiddag to år senere i Iraks Anbar-provins, modtager det dansk-amerikanske felthospital en irakisk soldat, som har reddet livet på grund af den uddannelse, som hans kolleger har modtaget fra de danske og amerikanske soldater på Al Asad Air Base. Soldatens ben står ikke til at redde, og den unge læge amputerer benet. Det er lægens første benamputation.

Indgreb af denne karakter er heldigvis ikke hverdag for det danske sanitetspersonel, der som hovedopgave servicerer de øvrige danske soldater på Al Asad Air Base. Når situationen kræver det, og behovet opstår, støtter de deres irakiske kolleger, som arbejder på et irakisk felthospital nogle kilometer fra det dansk-amerikanske. Det irakiske felthospital drives af de irakiske myndigheder, og personellet er ligeledes irakisk. Danske og amerikanske læger og sygeplejersker bistår de irakiske kolleger med træning af de medics (sygehjælpere), som sendes til fronten eller indrulles på felthospitalet. Derudover sparrer de irakiske læger med deres danske kolleger i forhold til diagnosticering og behandling af patienter. Et samarbejde, der ifølge den irakiske læge, major Hasan, har bi-

draget til et kvalitetsløft:

- Vi får det bedste ud af det, vi har, og tager et skridt ad gangen. Men med jeres støtte til vores uddannelse af sygehjælpere er det nogle store skridt, fortæller den irakiske læge.

Praksis på kamppladsen

Før sygehjælperne ankommer til fronten, gennemgår de et tre måneders uddannelsesforløb i Bagdad, som de irakiske myndigheder står for, inden de fordeles på kampenheder og felthospitaler. Herefter modtager de lejlighedsvist supplerende uddannelse, som blandt andet gennemføres af dansk og amerikansk sanitetspersonel. Uddannelse som bidrager til irakernes samlede evne til ultimativt at tilintetgøre Daesh (ISIL). De irakiske sygehjælperes færdigheder bliver bragt i umiddelbar anvendelse i kampen for at redde deres sårede kolleger.

- Mine sygehjælpere får deres teori omsat til praksis, så snart de betræder kamppladsen. Det er lærerigt men barsk, og de må konfrontere og overkomme deres frygt. Kampen bliver deres skole og de bliver hurtigt dygtige. Det betyder meget for vores evne til at kæmpe. Og blandt andet takket været jeres støtte er vi blevet bedre til combat lifesaving, kvitterer lægen, major Hasan.

Styrkelse af civilsamfundet

Uddannelsesstøtten til det irakiske felthospital kan bidrage til at støtte det iraki-

ske samfund i tiden efter Daesh (ISIL), idet der også her vil være behov for kompetent og professionelt sanitetspersonel, hvilket den øverste lægefaglige chef for den irakiske hær på Al Asad Air Base, oberst Ali, understreger:

- Jeg glæder mig over samarbejdet, og den indsats skal ikke udelukkende betragtes som et militært anliggende, men i lige så grad som humanitær støtte til opbygning og konsolidering af civilsamfundet, siger han.

Den irakiske soldat, der fik amputeret benet på det dansk-amerikanske felthospital blev efterfølgende overført til det irakiske felthospital, som havde ham til observation og behandling, inden han blev sendt videre til Bagdad med henblik på den afsluttende behandling. Den irakiske soldat har det efter omstændighederne godt. Den danske læge, som udførte amputationen, har haft mulighed for at holde sig opdateret om soldatens fremskridt og har efterfølgende reflekteret over den indsats, som han og kollegerne yder:

- Det er yderst tilfredsstillende som læge at opleve, at vores relativt beskedne støtte gør en konkret forskel - men ligesom det er tilfældet med den rent militære indsats, kræver arbejdet stor tålmodighed. Selv om det går i den rigtige retning, kan vi ikke undgå at støde på forhindringer, siger den danske læge, major Rasmus. ■

FAKTA

Det danske bidrag på Al Asad Airbase har det seneste år ydet træning, rådgivning og undervisning af irakiske styrker med det formål at gøre de irakiske soldater bedre rustet til besejre Daesh (ISIL) og dermed på lang sigt forbedre sikkerheden i Irak. Grundstammen i det aktuelle DANCON OIR udgøres af I Panserinfanteribataljon fra Den Kongelige Livgarde, men specialister fra hele Forsvaret indgår i holdet, som i alt består af 137 soldater. Heraf udgør det sanitetsfaglige personel fem personer bestående af en læge og en sygeplejerske samt en sanitetsgruppe på tre mand.

Cirka 60 nationer deltager i kampen mod Daesh (ISIL). Ud af dem står 13 nationer for træningen af de irakiske sikkerhedsstyrker - Building Partner Capacity. Indtil videre er ca. 22.000 irakiske soldater blevet uddannet, hvoraf danske soldater har stået for ca. 3.300. Daesh (ISIL) har ifølge koalitions hovedkvarteret den seneste tid tabt nøgleterræn og territorium, aktuelt i forbindelse med kampene om Ramadi, Tikrit og Sinjar. Terrororganisationen har siden 2014 mistet 40% af deres erobrede territorium i Irak, svarende til 22.000 kvadratkilometer. Den danske styrke er i Irak på anmodning fra den irakiske regering.

Soldater må gerne stille krav til en overordnet politisk strategi

JACOB BARFOED

Reserveofficer i hæren, JDR (1990-91)

Pilot- og officersuddannelse, tildelt Dronningens æresdolk (1994-1997)

F-16 operativ omskoling (1997-1999)

Jagerpilot (F-16), 7 års operativ flyvning (1999-2006)

INTOPS: Balkan (2001), Afghanistan (2003), Baltikum (2004)

VUT-I/L Flyvevåbnets Officersskole (2002-2003)

Stabstjeneste Flyvertaktisk Kommando, kampflysektionen (2006-2007)

VUT-II/L USA: Distinguished Graduate, MA in Military Operational Art and Science (2007-2008)

Flyvevåbnets Expeditionary Air Staff (2008-2013)

Forsvarsakademiet, Institut for militære operationer (2013-)

Danmark kan lære meget af amerikanernes krige og indsætter de seneste 30 år. Blandt andet om hvad man ikke skal gøre. Det viser forskning fra Forsvarsakademiet.

AF THOMAS JERICHOW / FAK

PH.D. Politikere uden klare langsigtede strategier skal passe på med militære eventyr, og soldater skal stille krav om klare mål, midler og visioner, når de skal udføre deres opgave. Det mener Major Jacob Barfoed fra Forsvarsakademiet, der for nylig ved Syddansk Universitet forsvarede sin ph.d.-afhandling om amerikanernes udfordringer med at få de seneste 30 års krige og indsatser sat ind i en større strategi i forhold til sikring af langsigtede resultater – også efter selve kampens ophør. Men udfordringen i samspillet mellem politikere, bureaukrater og det militære system er ikke et isoleret amerikansk fænomen.

Forsvarsavisen har talt med majoren om lektien fra de seneste 30 års konflikter og krige.

Hvad er typisk gået galt i samspillet mellem de amerikanske politikere og militæret efter den kolde krigs ophør?

- Der har været en tendens til, at de amerikanske politikere og militæret ikke har koordineret godt nok. Det har betydet, at de militære indsatser i betydeligt omfang ikke har været en del af en større plan omkring, hvad de langsigtede politiske mål var. I nogle tilfælde kan man spørge sig selv om der overhovedet har været en langsigtet politisk plan for indsatsområdet efter kamphandlingernes ophør.

Allerede Clausewitz skrev, at krig er en forlængelse af politik. Hvorfor er det så svært at få til at fungere?

- Det kræver tæt interaktion mellem politiske og militære ledere, men dette sker ikke i tilstrækkelig grad, så de politiske mål kan tilpasses den militære virkelighed, og den militære strategi kan tilpasses den politiske virkelighed. Da begge dele ofte ændrer sig i løbet af en krig, er der behov for en kontinuerlig dialog. Det gælder blandt andet en vurdering af, om de politiske mål overhovedet kan

lade sig gøre, og om der er befolkningsmæssig opbakning til den foreslåede militære strategi. Og om den militære strategi er tænkt sammen med de øvrige virkemidler. For eksempel diplomati, økonomi eller information.

Du taler om behovet for mere overordnede og langsigtede strategier hos politikerne, inden de anvender militære midler. Men er det realistisk i en moderne medieverden at forvente politikere, der tænker 5 år frem?

- Det er det måske ikke, men så må jeg som officer og skatteborger frabede mig, at man involverer sig i fjerne krige. De sidste 25 år har i hvert fald vist, at man nemt gør tingene værre, hvis man anvender militær magt uden at have en holdbar overordnet strategi – og vores soldater, deres familier, og skatteborgerne betaler prisen.

Hvad betyder udfordringen for et lille land som Danmark, der har været en tro allieret af USA i mange år?

- Jeg mener, vi fortsat skal være en tro allieret, men også en allieret, der før vi siger ja forbereder vores eget bud på en overordnet strategi, som så giver grundlag for at stille konstruktivt kritiske spørgsmål til amerikanerne bag lukkede døre. Dermed kan vi medvirke til at øge kvaliteten af den overordnede strategiproces. Det giver samtidig de danske politikere et mere oplyst grundlag for at beslutte dansk medvirken.

Kan man sammenligne de udfordringer, Danmark har haft under de seneste krige og operationer, med amerikanernes?

- Jeg synes, der de sidste 10 år har været tegn på, at vi faktisk har et dårligere forhold mellem de politiske og militære chefer i Danmark, end vi har set i den tilsvarende periode i USA. I USA mødes forsvarsministeren næsten dagligt med Chairman of the Joint Chiefs, hvilket medvirker til at opbygge gensidig tillid og respekt. Det kunne man godt lære noget af i Danmark.

Generalerne er jo nu engang embedsmænd. Er der ikke en fare for, at de begynder at politisere, hvis de skal være mere politisk lydøre?

- Et lidt forenklet svar vil være, at generalerne ikke skal gætte sig til, hvad politikerne ønsker. I stedet skal de indgå i en tæt, kontinuerlig dialog med de politiske ledere om udarbejdelsen af politikken.

Hvordan kan man rent konkret forstærke samarbejdet og samspillet mellem de politiske og militære chefer inden fremtidens militære indsatser?

- Min forskning peger på, at de bedste resultater opnås, når der er en tæt dialog mellem de politiske og militære chefer, hvor de politiske chefer giver plads til og ligefrem opfordrer til diskussion og divergerende meninger, og hvor de militære chefer accepterer, at når den politiske beslutning først er truffet, så efterlever de den loyalt. ■

BAGGRUND

Nordisk Råd sætter forsvarssamarbejde højt på dagsordenen

Danmarks formandsskabsprogram for Nordisk Råd 2016 har det nordiske forsvarssamarbejde som hovedfokus. Et af initiativerne bliver en fælles konference, som skal sætte fokus på de nordiske udfordringer og løsninger.

AF SENIORRÅDGIVER NICOLAI STAMPE QVISTGAARD

NORDEFECO

Danmark har i år formandsskabet i Nordisk Råd og i det nordiske forsvarssamarbejde NORDEFECO. I den forbindelse skal en konference i år rette fokus på, hvilke udfordringer, som de nordiske forsvar står over for, og hvilke fælles løsninger, man kan arbejde hen imod. Nordisk Råd og Forsvarsakademiet arrangerer konferencen. Der vil være deltagelse af forsvarsministrene fra Danmark, Norge, Sverige, Finland og Island samt Nordisk Råds præsidium og repræsentanter for de forsvars-, sikkerheds- og udenrigspolitiske udvalg i de fem lande.

Når vi ønsker at sætte forsvaret på dagsorden er det fordi, forsvarssamarbejdet betyder meget – også for debatterne i Nordisk Råd. Vi har fem medlemslande plus Færøerne, Grønland og Åland i Nordisk råd. Nogle medlemslande er med i NATO, nogle er ikke – det samme er gældende for medlemskab af EU. Vi har forskellige udgangspunkter. Det er lige præcis i Nordisk Råd, vi kan mødes og diskutere så vigtige sager som forsvarssamarbejdet og finde ud af, om det eksempelvis kan blive bedre og billigere at købe materiel ved at gøre det fælles, siger tidligere minister

og præsident for Nordisk Råd 2016, Henrik Dam Kristensen og fortsætter.

-Vi har i disse tider også et stort fokus på vores nærområder i forhold til Ruslands ageren. Og naturligvis også i den forbindelse et øget fokus på Arktis. Det er vigtigt, at vi får diskuteret nuværende og fremtidige sikkerheds- og forsvarsalliancer.

Konkrete tiltag

En række forskere og eksperter vil på konferencen præsentere emner som Norden i nærområdet og rejse spørgsmålet om, hvordan NORDEFECO konkret kan fremme Nordens sikkerhedspolitiske interesser i Baltikum og Arktis, herunder bidrage til håndtering af forholdet til Rusland i disse områder. Det vil desuden blive drøftet, hvordan NORDEFECO konkret kan forbedre og effektivisere nordisk samarbejde i og om internationale missioner – både i FN-regi og andre sammenhænge som f.eks. i Afghanistan, hvor samtlige medlemslande har deltaget i ISAF-regi.

Også Nordens militære samarbejde i hverdagen vil være på programmet, og der skal gives en status for NORDEFECOs Cooperation Areas (COPA). Forskerne vil tegne et billede af, om der er COPA'er, der har haft særlig succes, og erfaringer kan overføres, eller COPA'er, hvor fremdriften er gået i

stå, og hvor der er behov for politisk fokus for at komme videre. Udbyttet af konferencen skal være konkrete forslag til at fremme samarbejdet ved at identificere konkrete tiltag.

Bedre vilkår end nogensinde

Ifølge kontreadmiral Nils Wang har det nordiske forsvarssamarbejde historisk set haft svære kår. Med Norge og Danmark som to af de oprindelige medlemslande i NATO og med Sverige og Finland som neutrale stater har de fire store nordiske lande været sikkerhedspolitisk forskelligt forankret.

Selv Danmark og Norge har været to ret forskellige NATO-medlemmer de seneste knapt 15 år, hvor Danmark har "trukket" NATO mod ekspeditionsopgaver langt fra nærområdet, og hvor Norge har været meget opmærksom på, at dette ikke måtte ske på bekostning af NATOs evne til at forsvare den territoriale integritet, siger kontreadmiral Nils Wang.

Han forklarer, at både Sverige og Finland er blevet mere og mere integreret i det militære NATO-samarbejde, og begge lande er gået fra neutralitet til såkaldt "alliancefrihed". Sammenholdt med at krisen i Ukraine og det regionale forhold til Rusland udvikler i en stadig mere fællesnor-

FAKTA

I 2016 vil det danske formandskab for Nordisk Råd fortsat sætte fokus på fremtidsperspektiver for det nordiske forsvarssamarbejde og søge at finde yderligere samarbejdsområder, som vil være til gavn og nytte for de nordiske lande.

Under Danmarks formandskab for Nordisk Råd er et af fokuspunkterne det nordiske forsvarssamarbejde. De nordiske lande har meget at vinde ved et tættere forsvarssamarbejde i Norden og dets nærområde. Foruroligende handlinger på den internationale scene med international terrorisme, Ruslands annektering af Krim og russisk militær tilstedeværelse langs Nordens grænser og i Nordens nærområde stiller nye krav til det nordiske forsvar. Også polarisens afsmeltning medfører behov for nordisk samarbejde og fælles løsninger i områderne omkring Arktis.

Under formandskabsåret afvikles to konferencer om det nordiske forsvarssamarbejde:

Konference d. 19.- 20. maj 2016

"Nordic Ways of War and Peace".

Konferencen afholdes på

Forsvarsakademiet, Svanemøllekaserne, København.

Konference om fremtidsperspektiverne for det nordiske

forsvarssamarbejde afholdes d. 10. oktober på Kronborg.

disk opfattelse af det regionale trusselsbillede betyder det, at der åbner sig et vindue for nordisk forsvarssamarbejde, som ikke har eksisteret i samme grad tidligere, og hvor potentialet først og fremmest er dikteret af politisk vilje.

- Med en amerikansk forventning om, at der tages et større europæisk sikkerhedspolitisk medansvar er der også lagt op til et større regional forsvarsforpligtelse i den baltiske region, hvilket også skaber grobund for en øget nordisk dimension, siger Nils Wang

Et evt. fremtidigt medlemskab af NATO er ifølge Kontreadmiral Nils Wang ikke længere et tabuiseret politisk emne i Sverige og Finland, hvilket også kunne drive de to lande endnu tættere på et militært samarbejde med NATO-landene Norge, Danmark og Island. Så samlet set har forudsætningerne for dette samarbejde næppe været bedre, vurderer han.

Det nordiske forsvarssamarbejde er et ud af tre hovedtemaer, som Nordisk Råds formandsskabsprogram har i år. De to andre temaer er nordisk sundhedssamarbejde og nordisk turismesamarbejde. Forsvarskonferencen bliver afholdt i oktober i år på Kronborg Slot. ■

Det er ikke kun redningsfolkene, der får gavn af den nye redningsstation. I bygningen kommer også offentlige toiletter, der kan benyttes af havnens gæster. Det ene bliver naturligvis et handicaptollet, og der laves også et lille opholdsområde. Ill.: FES

SKAGEN REDNINGSSTATION HAR KÆMPET MOD STORME

Byggeriet af den nye redningsstation i Skagen nåede 29. februar en milepæl, da der blev holdt rejsegilde.

AF MARTIN SÆRMARK-THOMSEN /
FORSVARSMINISTERIETS EJENDOMSSTYRELSE

OMBYGNING Håndværkerne har ind i mellem måtte yde en indsats ud over det sædvanlige. Intet mindre end tre gange har byggepladsen stået under vand, som følge af de storme, der har ramt Skagen. Men nu er vægge, mure og tag på plads, og indvendigt i bygningen er der godt gang i byggeriet. Murerne er ved at lægge de sidste fliser, og elektrikerne trækker de sidste kabler hen over lofterne. I løbet af foråret kan redningsfolkene tage den nye redningsstation i brug.

Optimeret af brugerne

Når redningsfolkene flytter ind i den nye redningsstation kan de blandt andet takke dem selv og ikke mindst stationsleder Ole Mose Christiansen for mange af de detaljer, der gør bygningen ideel for redningsfolkene. Fra omklædningsrummet leder en dør ud til hver sin side. Den ene fører ud til stationens redningsskib Lars Kruse og den anden leder ind i bådhallen, hvor den mindre, hurtigtgående lette redningsbåd ligger. Men der er mange flere detaljer. -Når vi en gang får kvindelige redningsfolk, kan vi sætte en væg op her, så vi får adskilt herre- og dameomklædning, fortæller Ole Mose Christiansen og peger på en endnu usynlig opdeling af omklædningsrummet.

Muligheden for at dele omklædningen op i to, er et synligt bevis på de mange timers tanker og overvejelser, der er gjort i forbindelse med byggeriet. Et andet eksempel er vagtstuen på første sal, hvor der er et godt udsyn over havnen i Ska-

gen og ud over Kattegat. Herfra kan redningsfolkene koordinere redningsaktionerne, blandt andet via realtidsovervågning af farvandet og redningsskibenes positioner.

Certificeret, bæredygtigt byggeri

Det er ikke kun i indretningen, at bygningen er noget særligt. Som den første bygning i Forsvarets historie certificeres den efter bæredygtigheds-certificeringen DGNB.

-Vi har valgt at bruge miljøcertificeret træ og materialer, vinduer med bedre isolering, samt et udbygget CTS-system, der blandt andet styrer både ventilation, varmtvandsbrug og belysning. Desuden udnytter vi varmen fra jorden fra dybe, vertikale jordboringer og benytter en effektiv varmepumpe, fortæller projektleder i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse Christian Heidemann. ■

FAKTA

Den ny redningsstation på Skagen Havn bliver på ca. 500 m², fordelt på 200 m² til bådhal, samt 300 m² indrettet til personalefaciliteter, med bl.a. vagtrum samt kontor for stationslederen, bade- og omklædningsfaciliteter, møderum, teknikrum, samt kørestolstoilet med udvendig, offentlig adgang. Arealet omkring redningsstationen bliver udvidet med ny spuns ud mod havnebassinet, samt en ny spunset pier, hvor stationens store redningsbåd bliver placeret.

HÆRENS MATERIELSITUATION - TILTAG TIL BEDRING

AF HÆRSTABEN PÅ VEGNE AF VFK

Hæren glæder sig over, at der over de kommende år anskaffes meget nyt materiel og nye køretøjer til Hærens enheder. Som det bl.a. fremgik af artiklen; "Grej på vej: 2016-2021", som blev bragt i januarudgaven af Forsvarsavisen er der således meget at se frem til; nye pansrede mandskabsvogne, pansrede patruljevogne, nyt artilleri og tunge morterer, lastvogne og containere m.v. Herunder også opdatering af Hærens kampvognsflåde med bl.a. ny bevæbning og øget beskyttelse. Der til kommer udrulning af Hærens Taktiske Kommunikationsnetværk i Hærens platforme. Denne saltvandsindsprøjtning til Hæren er helt afgørende for, at Hæren også i fremtiden kan løse de prioriterede opgaver sammen med vores nære internationale samarbejdspartnere. Dette i form af styrkebidrag til internationale og nationale operationer samt opstilling af enheder på højt beredskab til blandt andet NATO Response Forces.

Indtil det nye materiel er udleveret til Hærens enheder over de kommende år, vil Hæren fortsat skulle anvende erstatningsmateriel, som ofte er af ældre dato. Det betyder, at enhederne i visse tilfælde vil mangle materiel i kortere eller længere perioder. For at reducere ulemperne mest muligt, er der behov for, at vi fortsætter og i visse tilfælde forstærker de mange tiltag, der allerede er iværksat for at forbedre rådigheden på det materiel, Hæren aktuelt råder over. Hæren har derfor aftalt en række optimerende tiltag med Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse og Forsvarsministeriets Personalestyrelse samt Forsvaret Hovedværksteder. Tiltagene følger tre aktionsspor; bemandsingssituationen på mekanikerområdet, hurtigere levering af reservedele samt driftsoptimeringer på vedligeholdelsesområdet. Tiltagene adresserer således præcist de udfordringer, som eskadronchefen ved 2. Kampvognseskadron redegjorde for i januarudgaven af Forsvarsavisen.

På bemandsingssiden vil Forsvarsministeriets Personalestyrelse fokusere på størst mulig hvervning af civile med svendebrev. Også øget anvendelse af såkaldt "kriterieforlængelse" overvejes. Det betyder, at vi kan øge muligheden for, at mekanikere kan ansættes i en periode ud over aldersbetinget afgang. Samlet set vil vi styrke indsatsen for at få besat de mange ledige mekanikerstillinger i Hæren.

Inden for levering af reservedele er der allerede iværksat et større projekt, der benævnes Program Optimeret Forsyningskæde (PROF). Pro-

grammet er etableret for at lede og koordinere indsatser, der løbende iværksættes for at forbedre forsyningskæden og lagerstyringen, fra indkøb af reservedele over bestilling og levering via lagre og deporter, til udlevering til mekanikeren/soldaten. Forsyningsområdet er desuden besluttet styrket med yderligere forsyningssekspedienter ved Forsvarets Forsyning, Depot og Distribution. Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse forventer inden for de kommende måneder at have de rammeaftaler på plads, der gør det muligt igen at købe reservedele til lager, således at lagerbeholdningen kan afstemmes med forventet forbrug og leverandørens leveringstider. Der til kommer, at Forsvarets Forsyning, Depot og Distribution vil tage en rundtur til de enkelte værksteder ved Hæren og inddrage de mange erfaringer, der findes lokalt. Det skal bidrage til, at se samlet på mulighederne for at øge leveringshastigheden på bestilte reservedele.

Driftsoptimeringerne på vedligeholdelsesområdet omfatter blandt andet fokus på en endnu tættere koordination af vedligeholdelsestjenesten mellem vedligeholdelsesniveauerne fra Forsvarets Hovedværksteder over reparationsdelingerne i 3. Vedligeholdelsesbataljon til mekanikerne i Hærens batterier, kompagnier og eskadroner. Vi vil udbygge Hærens Materieldriftsplan, der blev introduceret i 2015, som grundlaget for en bedre koordination af vedligeholdelsestjenesten. Vi vil derudover etablere lokale "Vedligeholdelsesråd", der under ledelse af enhedschefer i de enkelte garnisoner skal sikre, at Materieldriftsplanen løbende koordineres og justeres. Vedligeholdelsesrådene skal således koordinere og prioritere den lokale forebyggende vedligeholdelse, reparationer og eftersyn på tværs af vedligeholdelsesniveauerne. De nævnte initiativer for at bedre Hærens rådighed over materiel, vil sammen med blandt andet en løbende optimering af forsyningskæden på baggrund af tilbagemeldinger bidrage til, at Hærens enheder får den bedst mulige materielsituation, indtil de mange nyanskaffelser tilgår Hæren.

I sidste nummer af Forsvarsavisen stillede vi en række medarbejdere spørgsmålet: "Hvad er din største materieludfordring". Flere pegede i den forbindelse på reservedele, og som det også fremgår af denne side, er der i øjeblikket stort fokus på at få løst netop det problem. Emnet vil fortsat blive fulgt af Forsvarsavisen i kommende numre.

Topmøde om Hærens materielsituation

Forsvarschefen har gennemført møde med Chefen for Hærstaben, Chefen for Forsvarsministeriets Materielstyrelse og Chefen for Forsvarsministeriets Personalestyrelse om Hærens materielsituation.

Forsvarschefen meddeler, at "det var et meget godt møde, som resulterede i bred enighed om en række konkrete tiltag, der vil bedre materielsituationen i Hæren".

De tiltag, som Forsvarschefen refererer til er:

- **Styrkelse af mekanikersituationen i Hæren gennem nye rekrutteringstiltag.**

- **Flere tiltag der imødekommer flaskehalsproblematikker inden for reservedelsforsyningstjenesten.**

- **Med afsæt i oprettelsen af ram-**

meaftaler vil Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse inddrage den lokale faglige ekspertise med henblik på at styrke en form for lokale lagre.

Samlet set vurderer Forsvarschefen, at udkommet af mødet på sigt vil styrke forsvarets materielsituation. Der vil blive løbende orienteret om udviklingen i de besluttede tiltag.

Ud over kommunikationsudstyret er der blandt andet også monteret skærme og sejl, der skal skærme for både sol og regn samt nogle tykke måtter i bunden af køretøjet, som både fungerer stødabsorberende og isolerer mod varmen fra motoren.

INDSATSKØRETØJ BLEV KLAR TIL MALI PÅ 41 DAGE

Da Forsvarets Hovedværksteder i december fik til opgave at opgradere Jægerkorpsets indsatskøretøjer, måtte de handle hurtigt, så bilerne kunne være klar til at blive sendt til Mali. I tæt samarbejde med Forsvarets Materiel- og Indkøbsstyrelse og Jægerkorpset har værkstedet fået køretøjet opgraderet og testet på rekordtid.

AF MORTEN JUST BRANDSTRUP / VFK

HASTER

I november 2015 besluttede Folketinget at sende et nyt bidrag til MINUSMA-missionen i Mali. Det skal bestå af dels soldater fra Flyvevåbnet med et Hercules-fly, dels et specialoperationsbidrag på 30 mand, heriblandt jægersoldater.

Med sig til Mali skal jægersoldaterne have nogle af deres indsatskøretøjer, der bruges til eksempelvis patruljekørsler. Men inden bilerne kunne blive klar til udsendelse i løbet af foråret 2016, skulle de opgraderes. Udover køretøjerne til Mali skulle der også opgraderes flere til træning i Danmark og to reservedelssæt.

Opgaven i Mali er nemlig en FN-mission, og derfor er der andre krav end ved tidligere missioner.

- Det har blandt andet betydet, at vi skulle opgradere en del på kommunikationsudstyret i køretøjerne, forklarer projektleder og overværkmester Flemming Mølskov, Forsvarets Hovedværksteder i Aalborg, som har ledet arbejdet fra start til slut.

Samarbejde om ændret opgave

Opgraderingsopgaven, der normalt vil tage omkring seks måneder, blev løst på blot 41 dage, og det er sket på trods af, at en del af kravene fra FN er blevet justeret løbende. De ændrede krav har betydet, at Forsvarets Materiel- og Indkøbsstyrelse,

FMI, flere gange hurtigt har skullet skaffe nye komponenter hjem fra blandt andet USA, og at dokumentationen i form af installationsmanualer er blevet tilpasset flere gange.

At opgaven på trods af forhindringerne er blevet løst til tiden, har ifølge Flemming Mølskov kun kunnet lade sig gøre på grund af et godt samarbejde mellem alle, der har været involveret i projektet. - Det har været en stor logistisk opgave at løse, når den hele tiden har ændret sig. Men der har været en god dialog mellem værkstedet, Specialoperationskommandoen og Forsvarets Materiel- og Indkøbsstyrelse. Man har virkelig kunnet mærke på alle involverede, at det har betydet

noget for dem at komme i hus med projektet. Henover jul og nytår og på andre fridage er folk mødt ind for at få køretøjerne færdige til tiden, fortæller Flemming Mølskov

Køretøjerne er blevet testet af både Jægerkorpset på øvelse og i en crashtest på et testcenter. Det nye kommunikationsudstyr er nemlig placeret på en måde i køretøjet, så det vil kunne give store skader på jægersoldaterne ved et trafikuheld. Men crashtesten udsætter udstyret for en stor g påvirkning, og installationerne klarede testen og er nu klar til at blive sendt til Mali i løbet af foråret. ■

NY RAKET FORBEREDER F-16 PILOTER PÅ BESKYDNING

AF RUNE DYRHOLM / VFK

RAKETSISTEM

Man behøver ikke at følge ret godt med i medierne for at forstå, at politikerne gerne vil have de danske kampfly hurtigt tilbage i kampen mod Islamisk Stat og muligvis også i syrisk lufterum. For at forberede piloterne bedst muligt på at undgå det arsenal af jord-til-luft missiler, der findes i det område, har Fighter Wing Skrydstrup anskaffet raketsystemet "Smokey-SAM", der kan simulere beskydning fra jorden. Systemet består af en lille raket, der skydes afsted mod flyet, og undervejs udsender en markant røgfane i lighed med

mange jord-til-luft missilsystemer. Dermed får piloten en visuel oplevelse af, at blive beskydt. Hidtil er den slags blevet simuleret ved, at piloten har fået en melding om beskydning over radioen.

- Det gør en ret stor forskel, om man faktisk kan se noget komme mod dit fly nede fra jorden, eller om man blot får at vide over radioen, at man bliver beskydt. Det tvinger også piloterne til at skærpe alle sanser og kigge mere ud af vinduet frem for blot på flyets sensorer. Det fortæller STI, der selv er F-16 pilot og som har arbejdet med at få systemet til Danmark.

I Danmark skal Smokey-SAM som udgangspunkt bruges i skydeområdet på Rømø, hvor de danske F-16 træner med maskinkanon og øvelsesbomber. ■

Efter at have vendt en side i mindebogen for faldne soldater spiller SMUK foran Haderslev Domkirke. Om vinteren spiller man ét nummer og om sommeren tre.

FAKTA

ET AF TRE

Slesvigske Musikkorps er ét af i alt tre danske militærorkestre. De andre er Prinsens Musikkorps og Den Kongelige Livgardes Musikkorps. Alle kan findes på Facebook eller på nettet:

www.smukmusik.dk

www.prinsensmusikkorps.dk

www.dklm.dk

SÅDAN KOMMER DU MED I SLESVIGSKE MUSIKKORPS

Der er ingen krav til den militære uddannelse for at blive optaget i SMUK. Til gengæld skal de musiske evner være i orden. Typisk har musikerne en uddannelse på 5-7 år fra konservatoriet, og ansøgere til åbne stillinger skal igennem ikke færre end tre runder med prøver. Derefter er den heldige på prøve i yderligere ét år. Til gengæld har man udsigt til at kunne leve af at spille musik, noget mange drømmer om men få opnår.

DET SPILLER SMUK MEST

Arkivet hos SMUK bugner af tusindevis af arrangementer. Men nogle spilles mere end andre – for eksempel numrene Kongernes Konge og Slumrer Sødt I Slesvig Jord. Også Kong Kristian bliver ofte spillet. En af orkesterchef Rasmus Frandsens personlige yndlingsange er En Hilsen Til Danmarks Udsendte.

- Hver gang, vi spiller den, sender vi en hilsen til dem, der er ude, siger chefen.

VI GIVER ET MUSIKALSK SKULDERKLAP

Slesvigske Musikkorps balancerer mellem nytænkning og traditioner og er med til at gøre begivenheder i Forsvaret mere højtidelige. I 2015 var orkestret som det første udenlandske af sin slags nogensinde inviteret til USA for at spille med præsidentens eget militærorkestre, The President's Own.

TEKST OG FOTO: THORBJØRN FORSBERG / VFK

MILITÆRORKESTER

Messinginstrumenterne er pudsede, uniformerne top-tunede og orkestret står klar ved sin bygning over for Haderslev Kaserne. Ved stabstamburens kommando slås den første tone an, og et af Danmarks tre militære musikkorps begynder sin faste fredagsmarch gennem Haderslevs midtby. Tonerne gjalder og giver genklang i husmurene. Marchens mål er Haderslev Domkirke, hvor man hver fredag vender en side i Slesvigske Fodregiments Mindebog, en bog med navne på faldne soldater.

Det er stabstambour Jens Christian Lietzen, som bladrer i mindebogen. Det er også ham, der med tambourstaven i hånden dirigerer Slesvigske Musikkorps' 16 medlemmer, når de marcherer. Han har med andre ord kommandoen i orkestret, som i daglig tale omtales SMUK. Han bestemmer slagets gang. Traditionerne

har dog også sit at skulle have sagt – for eksempel spiller man fast ét nummer foran domkirken om vinteren og hele tre om sommeren, når byen bugner med turister. - Det giver rigtig god mening for os at opretholde den tradition. Dels holder vi vores eksercits ved lige, og dels skaber vi et bånd til byen. Det gør rigtig mange glade og er populært hos lokalbefolkningen, fortæller stabstambouren.

Fra barok til rock

Ud over fredagstraditionen har SMUK et væld af opgaver. Man spiller til parader og andre særlige lejligheder i Forsvaret. Man arrangerer også koncerter med gæstesolisten rundt omkring i landet samt i sin egen koncertsal, og repertoiret spænder bredt fra klassiske arrangementer til rockmusik. Musikerne er alle professionelle, og man har noderne til mellem 5000-6000 numre i arkivet.

Jens Christian Lietzen har været stabs-

tambour i 11 år. Han har aldrig selv været soldat men er derimod uddannet i 1991 fra Musikkonservatoriet med tuba som instrument. Han har været i SMUK siden 1995. - Vores musik bidrager til at skabe sammenhængskraft i Forsvaret. Parader er måske et levn fra gamle dage, men jeg har svært ved at forestille mig, at man dropper traditionen med musik og fjerner den. Det ville ikke give det samme resultat, påpeger han. Orkesterchef Rasmus Frandsen er enig. - Vi kan bidrage til at opretholde en god korpsånd, og vi vil være et eksempel til efterfølgelse i forhold til uniform, eksercits og så videre, siger han.

Mindeværdig tur til USA

Rasmus Frandsen mener ikke, at tiden er løbet fra et messingorkester som SMUK. - Vi er med til at opretholde traditionerne og give et musikalsk skulderklap. Vi prøver også at bidrage til eftertænksomheden ved ting som hjemtagelsesceremonier for døde

soldater. Her går det hele op i en højere enhed, fordi vi er med til at vise den sidste respekt, og det giver mening, også selvom det er hårdt at deltage, siger han.

Det bliver til over 125 koncerter eller arrangementer hvert år for Slesvigske Musikkorps. Et par af disse blev i 2015 opført i USA, hvor man som det første udenlandske orkester nogensinde var blevet inviteret til at spille med The President's Own. Det er den amerikanske præsidents personlige militærorkestre og en del af US Marine Corps.

- Det giver en ekstra dimension til samarbejdet landene imellem. Vi spillede med The President's Own i deres egen koncertsal og fik under turen også undervisning i Chicago af Chicago Symphony Orchestra. Det var en kæmpe oplevelse, fastslår han.

I 2016 venter endnu et travlt år for Slesvigske Musikkorps. På orkestrets hjemmeside kan man finde en kalender med de kommende arrangementer. ■

BLÅ KADETTER PÅ GRØN ØVELSE

Officerer i Søværnet skal kunne klare sig, hvis de strander bag fjendens linjer.

Derfor kommer kadetter fra det blå værn på overlevelsestur med Frømandskorpset i grønt terræn.

TEKST OG FOTO: ANDERS V. FRIDBERG / VFK

ØVELSE

Skudsalver fra tunge maskingeværer bryder freden omkring Østerby i øvelsesterrænet ved Antvorskov Kaserne, og den stille morgen er pludselig forvandlet til en krigsscene med sydende røggranater, skud, råbende frømand og larmende PMV'er. Ud af røgen omkring det store nærkampshus kommer en kolonne kadetter fra Søværnets Officersskole i grønne kedeldragter. De er efter et lille døgn i fangescab blevet befriet af

frømandene, og de bliver nu ført ud til de pansrede mandskabsvogne og kører væk.

Scenen udspiller sig på den sidste dag af den uge lange øvelse; Combat Survival Navy. Her skal kadetterne lære at begå sig på land bag fjendens linjer

- Vi har oplevet en grøn uge, hvor vi har været udsat for forlis, har ligget i redningsflåder, har arbejdet sammen med frømandene og har gået en hel masse. Og i dag er vi så blevet taget til fange og har skullet håndtere det, fortæller en af deltagere i øvelsen, løjtnant Louise.

Øvelsen er en del af ledelsesuddannelse på Søværnets Officersskole. - Kadetterne skal vise, at de kan gøre de rigtige ting, når de er i felten. Sørge for at de ikke bliver opdaget og sørge for at holde varmen. Men endnu vigtigere har de skullet vise, at de kan lede og motivere hinanden, forklarer lederen af øvelsen, kaptajn løjtnant Anna Seidelin fra Forsvarsakademiet.

Kulde giver selvindsigt

Efter en tur rundt i øvelsesterrænet i de dejligt varme PMV'er, er kadetterne uheldige igen. De kø-

rer på vejsidebomber, der ødelægger deres køretøjer, og sekunder efter er kadetterne igen under beskydning. Med skud og eksplosioner bragende om ørerne fortsætter de flugten til fods.

- Vi er blevet pressede på både mad, kulde og søvn. Kulden har været det værste. Den har gjort, at folk har været trætte og drøede for energi. Men det betyder så, at vi som team er blevet samlet bedre og har lært, at vi ikke er stærkere end det svageste led, siger løjtnanten Louise.

Et par hektiske timer efter flugten fra Østerby løber, vakler og væl-

ter de trætte kadetter endelig ind på Antvorskov Kaserne. Overlevelsesturen er forbi.

- Vi forventer, at kadetterne har fået en god indsigt i, hvordan de reagerer i pressede situationer, og de har fået mulighed for at bevise over for sig selv, at de kan mere, end de selv har troet. Samtidig skaber sådan en øvelse en fantastisk mængde oplevelser, som alle er fælles om, og om man kan tale om resten af sin tid i Forsvaret, fastslår Anna Seidelin. ■

LEAN PÅ 60 MINUTTER

Nu kan alle ansatte inden for Forsvarsministeriets område blive introduceret til Lean – helt gratis. Det nye tilbud på Forsvarets Elektroniske Skole (FELS) er allerede taget godt imod. Tilbuddet henvender sig til ansatte uden eller med lidt kendskab til Lean.

Introduktionskursus til Lean blev officielt frigivet af Forsvarsministeriets økonomidirektør Mads Kvist Eriksen under overværelse af en række indbudte gæster herunder oberstløjtnant Helge Frøsig Jørgensen, chef for Institut for Pædagogik og Fjernundervisning på Forsvarsakademiet. Foto: Ramon Roset Sanjaume, Forsvarsakademiet Institut for Pædagogik, Fjernundervisning.

AF SØREN MORTENSEN / FORSVARSMINISTERIETS LEAN-KOMPETENCECENTER

LEAN Forsvarsministeriets Lean-kompetencecenter er nu gået med på fjernundervisningsbølgen. Den 22. februar markerede Forsvarsministeriets økonomidirektør Mads Kvist Eriksen lanceringen af det nye tilbud ved et arrangement i Kuglegården med ordene:

- Med dette tilbud har vi taget hul på moderne undervisningsmetoder, der understøtter udbredelsen af Lean i hele koncernen på en effektiv og kvalitetsbevidst måde – i tråd med de selvsamme Lean-principper.

Produktet er skabt i samarbejde med Forsvarsakademiet Center for Fjernundervisning. Der er tale om en god blanding af tekst, tale og praktiske eksempler med Lean i hverdagen hos en række myndigheder inden for Forsvarsministeriet.

Som en af kursisterne fra Værnsfælles Forsvarskommando, kaptajn Lars, udtrykker det:

- Det er især vigtigt, at det ikke kun er ledere og chefer, der bliver introduceret til Lean, men at alle medarbejdere får en indsigt. Det er nemlig dem og deres viden om opgaveløsningen, der skal føre Lean ud i livet.

I modsætning til traditionel klasseundervisning giver brugen af fjernundervisning en enorm fleksibilitet for kursisten, der kan gennemgå kurset i eget tempo, og når det passer ind. Ligesom det er muligt at "spole frem og tilbage" i kurset. Og for Lean-kompetencecentret betyder det endvidere, at de seneste to års voksende efterspørgsel på introduktion og undervisning i Lean kan imødegås hurtigere og som et spændende supplement i en moderne indpakning. ■

FJERNUNDERVISNINGSBØLGEN

► Ifølge Forsvarsakademiet Center for Fjernundervisning har der været en stærkt stigende anvendelse og udvikling af fjernundervisning i Forsvaret de seneste år. Et voksende udbud af kurser og større kendskab til FELS har givet sig udslag i markant flere kursister. I dag udbydes over 200 kurser via FELS.

”

Som projektdeltager i kortlægning og optimering af budgetprocessen i Forsvarsministeriet har jeg oplevet, hvordan Lean involverer medarbejderne i projektet. Vores viden og ideer blev bragt i spil allerede fra starten. Først via interview om vores egne rutiner omkring budgetprocessen. Senere i workshops med andre bidragydere til processen, hvor vi havde til opgave at skabe et fælles overblik over processen. Det var især slående, at se hvordan alle vores ideer mikset med Lean-metodikker blev til nye og optimerede processer.

Kaptajn Lars

fra Værnsfælles Kommando i København

”

Jeg har nok altid anvendt en Lean-tilgang til min opgaveløsning. Det tror jeg egentlig, at de fleste af os gør. Udfordringen ligger i at sikre alle interessenter er inddraget, så afhængigheder ikke overses, og nye opgaver ikke væltes over på andre. Her hos Hjemmeværnet forudser jeg kombinationen af Lean-værktøjer og videokonference kan være med til at imødegå denne udfordring. Myndighedernes ressourcepersoner vil i endnu højere grad føle sig orienteret og inddraget i den løbende optimering og dermed motiveret til at bidrage med viden om hverdagen til gavn for os alle.

Major Bo

fra Hjemmeværnskommandoen i Vordingborg.

”

I hverdagen indtænker jeg Lean i det omfang, det er muligt. Jeg tror på at Lean kan være en stor hjælp i løsningen af opgaverne og vil gerne give mig i kast med lidt større Lean-projekter. Dertil har jeg erkendt, at der er behov for opbakning fra den nærmeste ledelse, da det ofte kræver, at flere af ens kolleger investerer tid i at bidrage med viden og koordinere nye løsninger. Jeg har netop gennemgået Lean-introduktion på Forsvarets Elektroniske Skole, som jeg klart vil anbefale hvis man skal have en grundlæggende forståelse for Lean, eller man som Lean-ansvarlige ved enheden skal have hjælp til at tage det første spadestik. Introduktionen kan dog ikke stå alene, men bør anvendes parallelt med Lean-aktiviteter anført af chefen.

Premierløjtnant Jan

fra Ingeniørregimentet i Skive.

LEAN

►

Kort fortalt er tanken bag Lean at opnå størst mulig ønsket effekt med mindst mulig indsats. På den måde kan man spare og genanvende ressourcer til for eksempel løsning af andre opgaver, uddannelse eller nedbringe overarbejde. Hvad mange ikke ved, er, at arbejdet med Lean-principper ikke alene kan føre til højere effektivitet, men kan samtidig give de involverede en større arbejdsglæde i form af indsigt i og indflydelse på egen hverdag.

Lean forbindes ofte med Toyota. Det er ikke nogen hemmelighed, at mange af metoderne var kendt og i anvendelse flere hundrede år før det lykkedes for Toyota og andre japanske producenter, via en tillidsbaseret strategi, at overdrage en stor del af ansvaret for den fortsatte effektivisering til dem, der havde mest forstand på produktionen, nemlig medarbejderne. I midten af 1990'erne, efter mere end 10 års international forskning i forskelle på vestlig og japansk industri, var Lean det mest beskrivende ord for de principper, der bidrog til at udkonkurrere den vestlige industri op gennem 1980'erne.

FØRSTEHJÆLP I FORRESTE LINJE

Der bliver både grædt, talt med store bogstaver og sågar også manipuleret i receptionen hos Veterancentret. Men uforudsigeligheden er det, Birgitte Elkjer Danielsen bedst kan lide ved jobbet.

TEKST OG FOTO: KRISTINA SCHÖNNEMANN JENSEN / VETERANCENTRET

HK-ARBEJDE

En sagte kimen og headsettet sættes på plads.

- Veterancentret, receptionen, det er Birgitte, siger den vævre Birgitte Elkjer Danielsen fra sin plads bag omstillingsbordet i Veterancentret.

I snit har hun mellem 50-60 nye opkald om dagen, og hun ved aldrig, hvem hun møder på linjen. Lige fra en usikker og grædefærdig pårørende, som griber efter hjælp, til en veteran, som er så syg og dårlig, at han skælder og smælder.

- Jeg er blevet kaldt alle ord i bogen. Men det er jo af folk, der er voldsomt frustrerede. Det går så ud over mig, fordi jeg er en repræsentant for Forsvaret og for Veterancentret. Men det er jo ikke mig personligt - folk reagerer bare, siger Birgitte Elkjer Danielsen, der godt kan se igennem skældsord og sågar trusler.

- På en eller anden måde kan det måske også være en hjælp, at de får raset af, in-

den jeg stiller dem om, så de måske er mere modtagelige for den hjælp, vi kan give dem.

En, der lytter

Birgitte har været med siden Veterancentrets oprettelse i 2011. Inden da har hun gennem 20 år arbejdet i sundhedssektoren, blandt andet med demente og psykisk syge. En ballast, som hun selv mener, er perfekt i hendes nuværende job. For jo større bekendtskab til Veterancentret, der er kommet, jo flere barske opkald kommer der. Også fra psykisk syge, som aldrig har været i Forsvaret, men som håber, at de alligevel kan få hjælp fra Veterancentret.

- Det kan være en hård omgang en gang imellem. Hvad folk ikke fortæller: "Jeg har fundet min onkel hængt", eller "Jeg blev voldtaget som barn". Der er nogle ting, man helst vil være foruden, men som man alligevel får at vide en gang imellem, siger hun.

Det er dog et fåtal af henvendelserne, der ligger uden for Veterancentrets virke. I de langt de fleste tilfælde lytter Birgitte

og stiller om. Tager imod gæster i receptionen, som skal til deres første psykologsamtale. Forsøger at skabe trygge rammer for de veteraner, der er i alarmberedskab og farer op, når telefonen ringer. Eller dem, der er så nervøse, at ordene vælter ud af dem.

- Jeg er meget empatisk. Nogle gange også for meget, men det er en del af mig, at jeg gerne vil have, at folk har det godt. Og det er vigtigt at kunne hjælpe andre.

Trusler og terapi

Der er dog tider, hvor situationen går Birgitte på. Hvor hun ikke kan trylle hjælpen frem, uanset hvor mange kollegaer og telefonnumre, hun i princippet har at vælge imellem på omstillingsbordet.

- Det kan godt påvirke en, at man ikke lige kan hjælpe her og nu. En klog psykolog har sagt til mig, at folk får hurtigere hjælp her i Veterancentret end andre steder i det offentlige Danmark. Men det kan være svært at huske nogle gange.

Birgitte har én gang på fire år oplevet, at

truslerne blev så personlige og ubehagelige, at hun lagde telefonen fra sig og stortuede. Til at tackle den oplevelse brugte hun Veterancentrets militærpsykologer, ligesom hun også bruger de andre kollegaer til at sparre med.

- Det er det, jeg har brug for: At få snakket det igennem og få sat det på plads i en lille kasse inde i mit hoved. Og sker noget lignende en anden gang, så er det den kasse, jeg kan tage frem og bruge. Det skal ikke med hjem i rygsækken.

Fast besluttet herpå retter Birgitte nok engang på headsettet, tager telefonen med et tast og tilbyder sin hjælp fra pladsen bag omstillingsdisken.

- Jeg plejer at sige, at det er mit dronningedømme. Jeg deler ikke ansvaret med andre, det er mit ansvar. Og jeg vil gerne have, at folk får den bedst mulige hjælp - hver gang. ■

NEM VEJ TIL MILITÆRFAGLIG VIDEN

Forsvarets Bibliotekscenter tilbyder alle Forsvarets ansatte digital adgang til bøger og tidsskrifter inden for alle militære emner.

Søg via www.fak.dk/bibliotek - og bliv klogere på din militærfaglige viden

DØGNÅBENT:

Forsvarets Bibliotekscenter i Kastellet, København, kan nu benyttes døgnet rundt for ansatte i Forsvaret med låneradgang.

ÅRGANG O HAR DET GODT

Der var en del øjne rettet mod den gruppe unge mennesker, der startede på de nye officersuddannelser i august 2015. For første gang var de nye kadetter rekrutteret fra civile bacheloruddannelser. Hvordan har de oplevet skiftet? Vi har talt med de nye kadetter om deres hverdag.

AF MARTIN FINNEDALK / VFK

STUDIELIV

Frederik og Jens var blandt de 35 kadetter, der i august mødte op på Vardes Kaserne for at blive officerer i Hæren. Ligesom resten af deres holdkammerater kom de fra en civil akademisk uddannelsesinstitution.

- Jeg kommer fra CBS, og der kan man godt føle sig lidt anonym. Her føler jeg mig som et menneske blandt andre mennesker. Der bliver lagt mærke til mig, og jeg lærer at træffe beslutninger, tage ansvar og stå frem, siger Frederik.

For Jens, der tidligere har læst historie på Københavns Universitet, var skiftet også positivt:

- Det er den bedste beslutning, jeg har taget i nyere tid. Jeg trængte til at blive fysisk udfordret, mentalt udfordret og i det hele taget udfordret på alle andre punkter end det akademiske.

Føler sig tryk

Selvfølger man kan være usikker på, om man kan finde sig til rette i de nye omgivelser:

- I starten kunne jeg godt være nervøs for, om jeg ville nå at lære alt det, jeg skulle kunne. Men jeg føler mig tryk, fordi vi starter på laveste niveau og så arbejder os op. Det betyder, at når vi står som delingsførere, kan man forstå dem, man skal lede, fordi man selv har været der, siger Frederik

Jens har ligesom Frederik tid-

ligere været værnepligtig, men mange af hans medstuderende kommer uden militær baggrund. -Uddannelsen er tilrettelagt, så man ender med at have alle de færdigheder, man skal bruge. Jeg er overrasket over, hvor dygtig Forsvaret er til at omstille folk fra det civile liv til en militær virkelighed. Dem fra mit hold, der ikke har oplevet Forsvaret tidligere, er stormet frem. De var nok nødt til at arbejde lidt hårdere i starten, men de var lynhurtigt på niveau – og så stod de der og åndede os andre i nakken”.

Sjovt at uddanne værnepligtige
Frederik er for tiden på Almegårds Kaserne på Bornholm, hvor han uddanner værnepligtige.

- Det går rigtigt godt! Det giver mening at komme ud og prøve teorien af i praksis – og så er det sjovt! Jeg har allerede høstet en del erfaring, som jeg tager med mig.

Også Jens er glad for det praktiske arbejde med værnepligtige. Han er i praktik som gruppefører i Slagelse på Antvorskov Kaserne. - Det er en af de bedste perioder i uddannelsen indtil nu – og vigtigste fordi vi lærer sergenternes dagligdag at kende.

Et skjult øje

De to kadetter kan godt mærke på resten af organisationen, at de er første årgang af de nye uddannelser.

-Det er ligesom et skjult øje, der

overvåger os i felten og monitorerer os. Det er ikke ubehageligt – man kan bare mærke det. Der er lidt mere fokus på os: Hvordan klarer vi os? Men heldigvis har alle sagt, at vi er godt med, siger Frederik.

Jens har også bemærket opmærksomheden på det nye hold: -Vi er blevet målt og vejlet på alle mulige parametre. Alle har været nysgerrige og enkelte var på forhånd lidt skeptiske – men jeg har indtryk af, at det er blevet vendt, efter de har mødt os.

Fysisk pres

Hvad siger de så til de fysiske udfordringer og alle strabadserne? At skulle tidligt op, fryse, være sulten? Er det svært, når man er vant til café latte og lune auditorier? Både Frederik og Jens er uforstående overfor, at det skulle være et problem for de nye at blive udfordret fysisk. Det er noget man ved fra starten og derfor er indstillet på.

- Nu dyrker jeg selv ekstrem sport, så for mig er det ingen sag at stå tidligt op og presse mig selv. Men det gælder for hele vores hold. Folk er voksne og indstillede på det – og så handler det også om tilvæning”, siger Frederik.

Også Søværnet og Flyvevåbnet har modtaget deres ”Årgang O”. Hos søens folk begyndte 22 kadetter i august. Ud af dem er 20 kommet videre fra officersbasisuddannelsen i Frederikshavn og

til diplomdelen af officersuddannelsen på Holmen i København. Ingen er dog gået tabt. En besluttede sig for at fortsætte i hæren og en måtte på grund af sygdom i familien gå om og starter forfra efter sommerferien.

Emil Møller-Nielsen har været med hele vejen. Han har tidligere været konstabel i Søværnet, hvor han snusede til, hvordan det er at være taktisk officer på broen. Efter en bachelor i katastrofe- og risikomanagement på professionshøjskolen Metropol søgte han ind på officersbasisuddannelsen, hvor han begyndte 3. august. En god oplevelse synes han. Også selv om han på papiret havde et forspring i forhold til nogle af sine kolleger. - Ja jeg havde et lille forspring, men det var alligevel otte år siden, at jeg stoppede i Forsvaret, så det var fint at få genopfrisket tingene. Og så synes jeg generelt alle har været meget motiverede fra start. Det har været udfordrende for os alle. Blandt andet var vi en hel måned ude at sejle. Selv om nogle af os havde kendskab til nogle generelle termer, var det alligevel en ny og fed oplevelse, fortæller Emil Møller-Nielsen.

På officersskolen går det rigtigt stærkt og er derfor at få fulgt teorien op med praktiske øvelser. - Der er run på med at lære navigation, søfartsregler, skibsteknik og lignende. Så vi har endagssejladser, hvor vi bruger det, vi har lært. Det er ikke som på universi-

tetet. Her er meget mere praktik.

De nye officersuddannelser er en del kortere end de gamle, da de er bygget oven på det civile uddannelsessystem. Det har givet en del opmærksomhed, at man i gennemsnit har skåret hele 20 måneder af uddannelsen. Hvordan kan man nå lige så meget på så meget kortere tid?

Løsningen har været at skære en del af den grundlæggende uddannelse fra.

I Flyvevåbnet for eksempel koncentrerer man sig om at uddanne piloter, tekniske officerer, operationsstøtteofficerer og kontrol- og varslingsofficerer. I den grundlæggende militær uddannelse er der skåret så meget i uddannelsesstiden, at der måtte indføres en ekstra uges uddannelse i skydning inden påbegyndelsen af føringsuddannelsen. Dette var for, at eleverne opnåede det krævede uddannelsesniveau indenfor våbenbetjening for at kunne fortsætte til sergentuddannelsen. Og instruktørmodul er helt pillet ud. Det betyder, at der må sadles om, hvis en kadet afgår i løbet af uddannelsen, men fortsat gerne vil være i Forsvaret.

- Tidligere blev man i forløbet fuldt uddannet befalingsmand. Sådan er det ikke i dag. Afbryder man sin officersuddannelse skal man efteruddannes som befalingsmand, hvis man fortsat ønsker at blive i Forsvaret, fortæller uddannelsesofficer i Air Force Training

Center, kaptajn Carsten Holgaard. Han fortsætter:

- Normalt ville man sige, at komprimeret uddannelse er negativt, men det ved vi reelt først efter halvandet år, når de første officerer udnævnes. Vi kan i hvert fald konstatere, at de her elever er top-motiverede og i øvrigt både modne og eftertænksomme.

En af dem er Jan Åberg, der har en professionsbachelor i pædagogik. En fortid, der gør hans nuværende omgivelser meget nysgerrige, fordi de synes, der er lidt langt til en karriere som kontrol- og varslingsofficer (Fighter Allocator) i Forsvaret.

- Folk synes, det er et lidt mærkeligt skift, men det synes jeg nu ikke selv. Officersvirket handler i lige så høj grad om at have med mennesker at gøre som pædagogik. Til gengæld var jeg lidt bekymret for at skulle sidde så mange timer i en bunker foran en computerskærm, men jeg er positivt overrasket over, hvor spændende jeg synes, det er, hvor stort et overblik det kræver og hvor mange bolde man skal have i luften. Der er faktisk ingen tidligere uddannelser, der kan forberede en på at skulle være kontrol- og varslingsofficer.

Hvad siger omgivelserne?

Også blandt venner og familie kan det være svært at forstå, hvorfor man "trækker i trøjen", når man er midt i en akademisk uddannelse: Jens, der er i praktik som grup-

pefører på Antvorskov Kaserne, kommer efter eget udsagn fra en "rigtig akademikerfamilie", og han har oplevet, at det kan være svært at forstå, hvad han laver. - Nogle synes, det er spild at tid eller for farligt - men når jeg fortæller, hvad det går ud på, er folk straks mere åbne. Og alle ved, at Forsvaret har nogle af landets bedste lederuddannelser.

Gensidig glæde

Glæden over det nye møde mellem civile bachelorer og Forsvaret er tilsyneladende gensidig - i hvert fald udtrykker både undervisere og chefer, der har haft kontakt med den nye årgang, stor tilfredshed med deres niveau. Mads Rahbek, oberstløjtnant og chef for Hærens Sergentskole i Varde mener, at hans Årgang 0 er en meget stærk årgang - også fysisk.

- De imponerede allerede til afprøvning, og jeg må sige, at det er gået over al forventning. Ulrich Rasmus Beyer, kursusleder og delingsfører for de nye kadetter samme sted, synes ligefrem, at det har været et privilegium at undervise de nye, selvom det også har været hårdt.

- Man skal være lidt mere på mærkerne og holde sig skarp. De stiller nogle mere grundlæggende spørgsmål - og det tror jeg både er deres force og deres svaghed". Begge fremhæver de, ligesom kollegerne i Søværnet og Flyvevåbnet, de nye kadetters modenhed,

som bl.a. hjælper dem med at lære hurtigt.

Hvad skal det føre til ...

Hvad er deres ambitioner med uddannelsen - drømmer de om en militær karriere med mange stjerner på skulderen?

- I første omgang er målet at blive delingsfører, når uddannelsen er slut, siger Jens og fortsætter: - Men på længere sigt kunne jeg godt forestille mig at læse en Master og blive major.

Frederik har ikke et præcist mål for, hvilket job uddannelsen skal føre til.

- Men jeg har nogle klare mål for, hvilke kompetencer jeg gerne vil tilegne mig. Og så over jeg mig i det, vores undervisere hele tiden opfordrer os til: at leve i nuet! Og det er ret fedt at være her lige nu.

Den nye officersuddannelse er under konstant evaluering og ændringer sker løbende. Blandt andet er det allerede nu besluttet, at Søværnets grunduddannelse i højere grad kommer til at indeholde elementer fra sergentuddannelsen. Det indledende modul bliver på forsøgsbasis forlænget med en uge til i alt otte uger. ■

OFFICERSUDDANNELSEN FOR:

HÆREN

TAKTISK OFFICER

OfficersBasisUddannelsen (OBU)
Militær Diplomuddannelse og Funktionsuddannelse (gennemføres sideløbende)
Tjenestegrensmoduler

SØVÆRNET

TAKTISK OFFICER

MASKINTEKNISK OFFICER
VÅBEN- OG ELEKTRONIKTEKNISK OFFICER
OfficersBasisUddannelsen (OBU)
Militær Diplomuddannelse
Funktionsuddannelse

FLYVEVÅBNET

KONTROL- OG VARSLINGSOFFICER OPERATIONSSTØTTEOFFICER TEKNIKOFFICER PILOT*

OfficersBasisUddannelsen (OBU)
Militær Diplomuddannelse
Funktionsuddannelse

*

Pilotuddannelsen er opbygget af OBU, Akademiudd., Funktionsudd. som hhv. jager-, helikopter- eller transportpilot og Diplomudd.

KADETTETTER PÅ TOGT

Seks nye kadetter var for nyligt på deres første weekendsejls på skoleskibene Ertholm og Alholm. De skulle prøve kræfter med navigering ved hjælp af søkort og kompas - og det foregik i det forholdsvist snævre Lillebælt.

- Så skal du tage dine beslutninger en del hurtigere, end du skal, når der er mere plads. Du kan ikke tænke for meget over tingene. Mange gange er det bare at tage en beslutning og vide, at du gør det rigtige, siger kadet Tversted.

Se hele videoen på Forsvarets hjemmeside ved at scanne QR-koden eller gå ind via internetadressen kortlink.dk/kquyt.

Basketspillere træner deres skud, mens gulvvolleyspillere i baggrunden er ved at sætte bane op.

TEKST OG FOTO: ANDERS V. FRIDBERG / VFK

VETERAN

Drømmen om at vinde medaljer til sig selv, holdet og Danmark rumler formentlig i baghovedet på de fleste af de 30 veteraner, der skal repræsentere Danmark ved det andet Invictus Games - et multisportstævne for veteraner med fysiske eller psykiske skader. Veteranerne fik den gode besked om udtagelsen efter en træningslejr for den danske bruttotrup i den første weekend i februar.

En del veteraner har vist interesse for at komme på det danske hold, siden den danske deltagelse i stævnet blev offentliggjort i august. Bruttotrupperen til den endelige udvælgelse endte på 42 veteraner.

På træningslejren i Fredericia trænede

veteranerne stenhårdt fra fredag aften til søndag eftermiddag for at blive gode til deres forskellige sportsgrene. Men det er ikke kun hensynet til flotte sportslige resultater, der har været afgørende ved udvælgelsen af atleterne.

-Det afgørende i udvælgelsesprocessen er, at deltagelse giver atleterne mulighed for at rykke sig i deres rehabiliteringsproces. Det handler ikke om at være bedst, men om at få mest ud af det. Vi ser på, hvem der engagerer sig, hvem der har det største behov, og om deltagelse vil styrke veteranerne i deres rehabiliteringsproces, forklarer Nicklas Bjaaland, der er leder af det danske Invictus-projekt.

Invictus Games 2016 holdes fra den 8. - 13. maj i Orlando, Florida. ■

INVICTUS GAMES

HOLDET TIL INVICTUS GAMES ER VALGT

De 30 veteraner, der skal repræsentere Danmark ved Invictus Games 2016, er blevet valgt. Muligheden for at styrke rehabiliteringen er vejet over sportslige hensyn.

”

Udtagelsen til holdet er vigtig i min rehabilitering, fordi jeg på den måde har fået foden inden for i sporten, som betyder meget for mig. Jeg kommer ud blandt andre i samme situation som mig selv, og jeg har fået et netværk, hvor jeg mødes med andre veteraner. Jeg tror, at det bliver kæmpestort at være med - hvor stort går nok først op for mig, når vi er derovre - og jeg kan mærke i min træning, at jeg er meget motiveret og meget spændt.

Michael Magill

Roning og diskoskast

”

Jeg glæder mig helt vildt til at komme til Florida og til at skulle i konkurrence. Men selve stævnet er egentligt bare en bonus. Det, der betyder noget for mig er, at muligheden for at deltage har givet mig motivation til at komme ud af sengen, komme i gang med at træne og få en hverdag. Alt det er meget vigtigere end selv stævnet. Jeg kan godt være lidt nervøs for den menneskemængde, der vil være, men jeg føler mig allerede nu bedre rustet til at tackle den udfordring, end jeg ville have været tidligere.

Piet Funder Svendsen

Bueskydning og basketball

”

Jeg er rigtig glad for at være udtaget, fordi det betyder, at jeg har fået et mål at træne henimod, og det giver mig den motivation, som jeg har manglet. Det er også motiverende, at jeg har rofolkene i Vejle og de andre Invictus atleter at mødes med. Det giver meget, når tingene ellers halter lidt. Jeg ved godt, at Invictus Games er *meet and compete*. Men jeg tager til USA for at vinde. Jeg er meget ambitiøs, og derfor træner jeg hårdt. Mit høje ambitionsniveau stresser mig, men det må jeg arbejde med.

Rasmus Wolf Møller

Roning

TRÆNINGSTIPPET

CIRKELTRÆNING

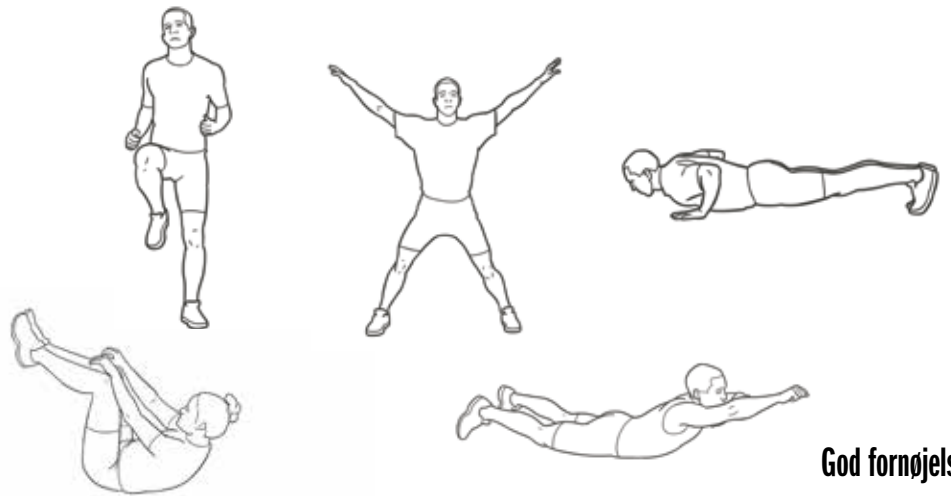
Denne gang fokuserer vi igen på cirkeltræning og fortsætter fra sidste avis' program, som gik på coren. Øvelserne understøtter Forsvarets Basiskrav.

Det er et let cirkelprogram, og du skal gerne gennemføre det med 2-3 sæt og arbejde med hver øvelse i 15 sekunder, efterfulgt af 15 sekunders pause. Alle øvelser kan ses i publikationen Træn til Forsvarets Basiskrav eller på <https://traenmed.forsvaret.dk/>

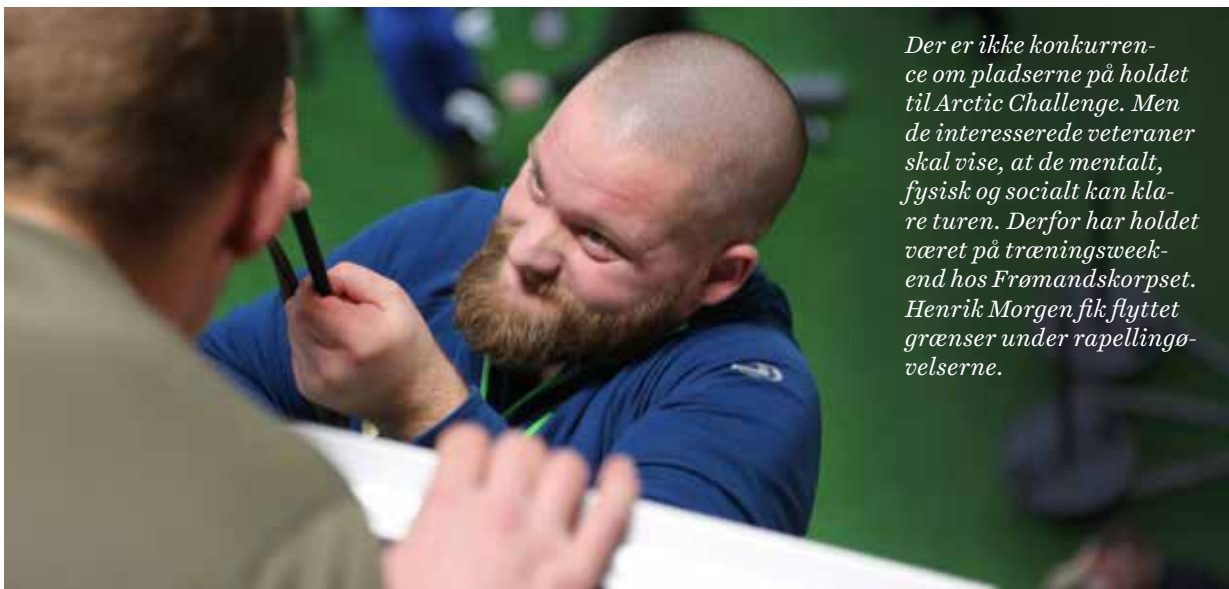
Programmet er ideelt til pausen, til mikrotræning på gangen, på skydebanen, på skibet, eller hvor der er lidt plads, både fysisk og i tid.

ØVELSERNE ER:

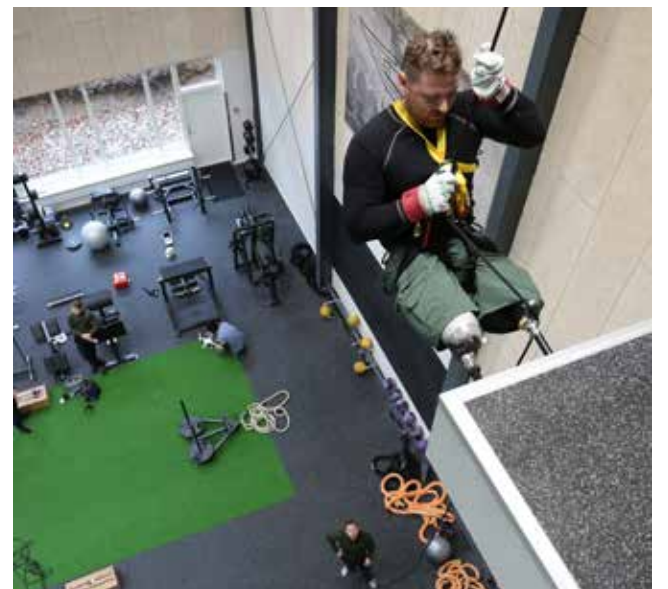
- ▶ Knæløft
- ▶ Lige mavebøjninger, håndled til knæ
- ▶ Sprællemænd
- ▶ Rygstrækninger på gulv
- ▶ Knæløft
- ▶ Armstrækninger på knæ

God fornøjelse!

Der er ikke konkurrence om pladserne på holdet til Arctic Challenge. Men de interesserede veteraner skal vise, at de mentalt, fysisk og socialt kan klare turen. Derfor har holdet været på træningsweekend hos Frømandskorpset. Henrik Morgen fik flyttet grænser under rapellingøvelserne.

400 GRØNLANDSKE KILOMETER PÅ PROTESE

Krigsveteraner med fysiske eller psykiske skader vil gå 400 km på ski i Nordøstgrønland. Ekspeditionen skal sætte fokus på alt det, veteraner kan.

TEKST OG FOTO: ANDERS V. FRIDBERG / VFK

VETERAN 10 danske veteraner med fysiske eller psykiske skader er gået i gang med forberedelserne til en ekspedition i Nordøstgrønland. I marts 2017 vil veteranerne og deres hjælpere gå 400 km på ski fra Mestersvig til Daneborg. To af veteranerne er dobbelt benamputerede og skal gennemføre ekspeditionen i sitski. På turen skal deltagerne trække pulke på op til 100 kg med telte, ekstra tøj,

mad og andet udstyr. -Når man kigger på det, ser det overkommeligt ud. Men det er fordi, man ikke kan se kuldepåvirkningen. Man bliver træt og udfordret på nye måder, når man bliver kold, og forholdsvis overkommelige distancer bliver væsentligt sværere i det terræn, som vi skal op i. Så det er en vanvittig hård belastning, veteranerne udsætter sig selv for, fastslår Jonathan Ebbesen, der er tidligere Siriusmand og en af hjælperne på ekspeditionen, hvor temperaturen sandsyn-

ligvis vil ligge mellem minus 15 og minus 45 grader. Det er foreningen Veterans in Motion, der står bag den arktiske udfordring. Formålet med ekspeditionen er at gøre opmærksom på, at veteraner er en gruppe med mange ressourcer, der også kan bruges uden for Forsvaret. -Der har været meget fokus på, hvad veteraner ikke kan. Vi vil vise, hvad de kan, og hvad de kan tilbyde erhvervslivet i deres næste karriere. De her soldater og alle andre tidligere udsendte har et stort mentalt

overskud i forhold til at løse opgaver. De kan møde om morgenen, de er forandringsparate, og de kan samarbejde. Det er kompetencer, der er efterspurgt i alle brancher, siger Kasper Damsø, der er ledelseskonsulent og tidligere soldat i Siriuspatruljen. En af de veteraner, der prøver at kvalificere sig til ekspeditionen er Henrik Morgen. Han mistede sit ene underben, da han trådte på en sprængladning i Afghanistan i 2012. -Jeg vil gerne være med til at brande veteranbegrebet positivt ved at

vise, at vi kan sådan noget som det her. På det personlige plan vil jeg gerne overvinde nogle grænser. Og så håber jeg selvfølgelig på nogle fede oplevelser ved at skulle til Nordøstland med ski og pulk. Det er der ikke mange, der får lov at opleve, siger Henrik Morgen. Ekspeditionen til Grønland skal finansieres af bidrag fra fonde og sponsorer. Veterans in Motion er ikke helt i mål med at skaffe midler. Læs mere om foreningen på veteransinmotion.dk ■

FORSVARETS MESTERSKABER / KALENDER 2016

DISCIPLIN	MESTERSKAB	PERIODE/DATO	ANSVARLIG MYNDIGHED	ARRANGØR
Adventure Race	Forsvarets Mesterskab	27. august 2016	Forsvarets Sundhedstjeneste	Dansk Adventure Race Union / Yeti Challenge
Marine Femkamp	Forsvarets Mesterskab	6. - 8. September 2016	Marinestaben	Søværnets Officersskole/Forsvarsakademiet
Militær Femkamp	Forsvarets Mesterskab/Nordisk Militært Mesterskab[1]	19. - 23. juni 2016	Hærstaben	Tjenestegrenscenter Ingeniørregimentet
Terrænsport	Forsvarets Mesterskab	29. august 2016	Hærstaben	Trænregimentet & Hjemmeværnsdistrikt Nordjylland
Sejlads	Forsvarets Mesterskab	Uge 38 alt. uge 39 - 2016	Marinestaben	OPLOG Korsør & Søværnets Idrætsforening Københavns Sejlsportsudvalg
Skydning	Forsvarets Mesterskab/Dansk Militært Idrætsforbundsmesterskab	13. - 15. oktober 2016	Hærstaben	Jydske Dragonregiment & Jydske Dragonregiments Idrætsforening

Tegning af Gustav Brock, 1886.

Da hestens udstyr blev til soldaterkultur

Tilhørsforhold kan signaleres på mange måder. En af dem er med et stykke udstyr, der oprindeligt hørte til på de heste, der gjorde tjeneste i den britiske hær.

AF MICHAEL AAGAARD JENSEN / AAGAARD MEDIER

HISTORIE En soldats bælte skal ikke kun holde bukserne oppe. Det kan også signalere, hvilket regiment soldaten føler størst tilknytning til. Oprindeligt er regimentsbæltet dog ikke lavet til soldater, men stammer fra de heste, der har været en fast del af militære styrker i årtusinder.

- Traditionen med regimentsbælter er inspireret af det britiske *stable belt*, som først blev anvendt ved britiske rytterenheder - formentligt i løbet af den første halvdel af 1900-tallet. Derefter er traditionen blevet videreført til andre britiske og engelsktalende enheder - også uden for rytteriet og uden for de britiske øer - som for eksempel i Canada, Australien og New Zealand, fortæller Eric Lerdrup Bourgois, historisk leder, Livgardens Historiske Samling.

Oprindeligt havde et *stable belt* en praktisk funktion i rytteriet, hvor det var en del af hestens udstyr. For at sikre, at hestens sadel sad ekstra godt fast, blev en såkaldt longegjord, som er en bred læderrem med to spænder, gjort fast om livet på hesten. Britiske soldater begyndte i løbet af 1800-tallet, at korte longegjorden ned, sætte nye spænder på og lave den til et bælte, der gav støtte til lænden

under ridning og lange marcher. Efter 2. Verdenskrig udviklede den tradition sig. Når hestene stod i stalden, havde de ofte dækkener på. For at sikre at dækkenet sad ordentlig fast, var dette sikret med en dækkengjord. I forbindelse med staldtjeneste skulle hestene rengøres og strigles. Derfor skulle dækkenet tages af. For at holde styr på dækkengjorden tog soldaten den omkring livet, inden han gik i gang med arbejdet. Dækkengjorden var ofte farverig, og ved nogle rytterregimenter blev dækkengjordens striber holdt i regimentets heraldiske farver. Det er herfra, inspirationen til det danske regimentsbælte kommer.

- Der er tale om et eksempel på "mode og trend"-udviklingen inden for uniformering. Den danske hærs uniformer har gennem historien været inspireret af uniformsudviklingen i Europa - i dette tilfælde med britisk inspiration. Bæltet blev officielt indført i den danske hær som regimentsbælte M/1977, fortæller Eric Lerdrup Bourgois.

I Danmark var det Garderhusarregimentet, der først fik sit eget eksemplar af det 7,6 centimeter brede bælte. Herefter har det bredt sig til andre regiment i Hæren og til Flyvevåbnet. Enheder i Søværnet har dog aldrig fået eget bælte. ■

FN-BÆLTET VAR DET FØRSTE

▶ Det FN-blå bælte var det første regimentsbælte, der blev båret af danske soldater. Danconbæltet, som det hed, blev indført på Cypren hold 4, der var udsendt fra november 1965 til maj 1966. Bæltet blev indført som en frivillig og selvbetalt beklædning. Danskerne havde fra 1964 den såkaldte inderuniform, men brugte indledningsvis dansk webbing som bælte. Men efter inspiration begyndte nogle soldater at gå med et britisk inspireret stable belt. På hold 4 blev danconbæltet så indført. I begyndelsen til "gå i byen" uniformen og ikke vagt-uniformen. Det blev med tiden tilladt at bruge bæltet i alle anledninger.

Den røde farve i top og bund illustrerer Danmark, de lyseblå og den hvide stribe i midten illustrerer FN's farve.

LIVGARDENS REGIMENTSBÆLTE

▶ Øverst og nederst ses regimentets våbenfarve. Da Livgarden er det sidste eksisterende infanteriregiment, er den øverste farve her infanteriets højrøde farve. I midten findes så Livgardens heraldiske farver, som er hvide og blå. De heraldiske farver er adskilt af to tynde sorte kontrastbånd.

DET FØRSTE OFFICIELLE REGIMENTSBÆLTE

▶ Det første danske regiment, der indførte et bælte i egne farver var Garderhusarregimentet. Det skete i 1968. Farverne i bæltet følger ikke regimentets egentlige heraldiske farveskala, men er et frit opfundet efter farverne i officersgallaen. Den karmoisinrøde farve er fra Officerspelsen, og den hvide er den heraldiske farve for sølvet på den. Den sorte farve er fra den sorte baret, der blev indført i 1958 ved de daværende pansertropper ved Garderhusarregimentet og Jyske Dragonregiment.

FORSVARETS NYESTE BÆLTE

▶ Det nyeste skud på stammen er kommandobæltet fra Arktisk Kommando. Det blev introduceret i januar 2015, og er lavet på baggrund af input fra medarbejderne. Formålet var at lave et kommandobælte, så medarbejderne ikke nødvendigvis skulle bruge de individuelle regimentsbælter fra Hæren, det blå/sorte fra Flyvevåbnet eller det sorte bælte, som Søværnet bruger, da der ikke er et egentlig søværnsbælte. Tanken bag bæltet er at vise sammenhængen mellem Danmark, Færøerne og Grønland, og derfor var udgangspunktet de farver, som indgår i nationalflagene. De grønlandske og danske farver ligger langs kanten, og de Færøske er i midten.

FACEBOOK

JEG LÆSER

FØLG
FORSVARET
PÅ
facebook

Forsvaret via **ARKTISK KOMMANDO - Joint Arctic Command**
Offentliggjort af Sune Wadskjær Nielsen [?] · 24. februar kl. 14:48 · 🌐

Arktisk Kommando og inspektionsfartøjet Knud Rasmussen har medvirket i en dramatisk redningsaktion, hvor en canadisk trawler var tæt på forlis.

Vellykket assistance til canadisk trawler
Efter en indsættelse på godt 36 timer til en canadisk trawler i nød lykkedes det inspektionsfartøjet KNUD RASMUSSEN at få trawleren sikkert i havn. Arktisk Kommando modtog søndag den 21. februar kl. 22:32 en melding fra JRCC...
WWW2.FORSVARET.DK

Daniel Lørgtbohrer Whellans Det er en god fredss håndsrækning, i krigen mod Canada på Hans Ø 😊
Synes godt om · Svar · Besked · 🍊 9 · 24. februar kl. 14:57

Torben Buhl Fantastisk flot arbejde af folkene på KNUD Rasmussen og de utrolige præcise airdrop fra den canadiske C-130. Respekt! 👍
Synes godt om · Svar · Besked · 25. februar kl. 00:42

Søren Conradsen Flot, se de perfekte nedkast det er dygtige folk, ham der giver hånd tegn er godt nok dygtig..
Synes godt om · Svar · Besked · 24. februar kl. 20:30

Lizette Sonne Hvid Godt gået drenge og piger.. Dejligt at alt var på plads når det galt..
Synes godt om · Svar · Besked · 🍊 2 · 24. februar kl. 19:33

Morten Jensen Man må sgu beundre de gæve gutter, der stort set i ubemærkethed repræsenterer Danmark 24/7 året rundt.
Synes godt om · Svar · Besked · 🍊 4 · 24. februar kl. 18:43

Henrik Vestergaard De skulle have haft en helikopter med anti ice system
Synes godt om · Svar · Besked · 24. februar kl. 21:32

FLASKEPOST FRA P

Jussi Adler Olsen
LÆS Den sidste bog, jeg har læst, er krimien Flaskepost fra P, der handler om en betjent ved navn Carl Mørck, som modtager en flaskepost. Til at starte med tror han, det er drengestreg, men han finder ud af, at flaskeposten stammer fra nogle kidnappede børn og en sag, der aldrig er blevet opklaret.

INTMILTATTOO.DK

Tom Rob Smith
LÆS Det er Sønderjysk Tattoos hjemmeside, som jeg tit er inde på. Jeg er i bestyrelsen og følger derfor med i, hvad der sker på hjemmesiden og lægger også selv ting op. Tattoolet er det sidste tilbageværende i Danmark og bliver hvert år afholdt på Brundlund Slot.

HJV.DK

Tom Rob Smith
LÆS Jeg sidder som rekrutteringsofficer i Hjemmeværnet, og derfor bruger jeg hjemmesiden til at holde mig opdateret. Alle arrangementer, der afholdes bliver lagt op på hjemmesiden, og derfor er det nemt at holde øje med dem og tilmelde sig der. Desuden rekvirerer jeg materiel til de arrangementer, som jeg selv er med til. Derudover tjekker jeg også min mail, som jeg får på hjemmesiden.

Jane Johanne Andersen, Receptionist VFK Karup

FORSVARET.TV

BLANDET TYSK PIONERTJENESTE

I Forsvarets Mediearkiv findes et væld af gamle film. En af dem viser blandt andet danske soldater i Hamborg i midt-50'erne, og det var en bedstefar til en nuværende soldat, der kunne oplyse om filmens oprindelse.

AF THORBJØRN FORSBERG / VFK

MEDIEARKIV

Efter et klik på play-knappen starter videoen. Man ser en gruppe soldater gå rundt ved nogle klippeformationer, samt ved et gammelt amfi-teater og en grotte – muligvis kalkgruberne i tyske Bad Segeberg. I filmens sidste del er de deltagende soldater på øvelse i Rendsburg, og der er også optagelser fra Hamborg.

Båndet stammer fra en kasse med henlagte film og havde titlen "Blandet tysk pionertjeneste". Med den slags film kræver det et omfattende detektivarbejde at finde flere oplysninger om tid, sted og personer, så Palle Bøgelund Petterson fra Forsvarets Mediearkiv beder ofte folk om hjælp.

- Det giver som regel god respons, når vi spørger på siden eller på Facebook – der er ofte en, der kan genkende en anden eller husker, hvornår en given filmstrimmel er fra. Den hjælp sætter vi stor pris på, fastslår Palle Bøgelund Petterson.

Historisk værdi

Ved at gemme de gamle film er Forsvaret med til at kere sig om sin historie og om traditioner og hændelser igennem tiden – hvad end optagelserne er foretaget af soldater på officielt ærinde, eller om det er private optagelser. Og så har man også lov til somme tider at være heldig. I forhold til filmen fra Tyskland viste lykkens gudinde sig i skikkelse af en tidligere værnepligtig Chr. Andersen, en bedstefar

til en nuværende dansk premierløjtnant. Chr. Andersen genkendte en del af folkene og hændelserne i klippet og skrev straks til arkivet - Det betyder, at vi efterfølgende kunne klarlægge, hvad der var på filmstrimlen. Båndet indeholder blandede optagelser. Et årstal er ikke angivet, men ud fra filmenes beskaffenhed og indhold, formodes de at være overspillet fra 16mm film til u-matic bånd, forklarer Palle Bøgelund Petterson, som står for Forsvarets Mediearkiv.

Arkivet byder oplysninger om eksisterende materiale eller nyt materiale fra enkeltpersoner varmt velkommen. Ligger man inde med en af delene, kan man kontakte arkivar Palle Bøgelund Petterson på e-mailadressen VFK-L-KOMKO3@mil.dk. ■

FAKTA

Besøg Forsvarets portal for levende billeder: www.forsvaret.tv

Se den omtalte film på adressen: www.forsvaret.tv/#!/video/94C9BAB9 -

eller scan og følg QR-koden

KOMMENTAR

Hvad laver danske specialoperationsstyrker i Senegal?

I februar måned gennemførtes den amerikansk ledede specialoperationsøvelse Flintlock 2016 i Senegal med deltagelse fra mere end 30 nationer - heriblandt specialoperations-soldater fra Jægerkorpsen. Øvelsens mål var at udvikle kapaciteten hos de afrikanske sikkerhedsstyrker i Sahelregionen. Senegal synes umiddelbart at være langt væk fra nære danske udfordringer; et truende Rusland, ekstremister fra Islamisk Stat og de mange flygtninge, Danmark huser i disse dage.

Zoomer man ud, giver det dog mening at investere i udviklingen af nordafrikanske specialoperationsstyrker. Og opgaven er i tråd med Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitik for Afrika, herunder et af Udenrigsministeriets erklærede fokusområder: at fremme sikkerhed og stabilitet i Sahel-regionen.

Under øvelsen trænes de afrikanske specialoperationsstyrker i alt lige fra individuelle færdigheder til planlægning og gennemførelse af operationer. Derved styrkes de afrikanske nationers evne til at bekæmpe terrorister inden for egne grænser - og bidrager på den måde til øget sikkerhed og stabilitet i regionen. Konkret bidrager øvelsen til at varetage flere danske nationale interesser:

Først og fremmest bidrager indsatsen til, at de afrikanske nationer bliver bedre i stand til at varetage egne sikkerhedsopgaver. Mange nordafrikanske lande er nye demokratier, som arbejder målrettet på at kunne levere øget sikkerhed til befolkningen. Øvelsen bidrager til, at flygtningestrømmen mod Europa på sigt reduceres, da et veluddannet sikkerhedsapparat bedre er i stand til at skabe sikkerhed og tryghed for befolkningerne i regionen. For det andet udgør kriminelle terrorgrupper en trussel mod danske økonomiske interesser. Flere danske virksomheder har interesser i Afrika, som udgør en af verdens hurtigst voksende regionale økonomier.

Danmark arbejder aktivt på, at forbedre vilkårene for udsatte befolkninger og skrøbelige stater. På det militære område deltager Danmark i FN missionerne i Mali og Sydsudan. Disse indsætter suppleres af aktiviteter som øvelse Flintlock.

Øvelsen er et eksempel på, hvordan små specialoperationsstyrker bidrager direkte til en strategisk indsats i rammen af Danmarks udenrigspolitiske målsætninger. Der eksisterer et godt potentiale for at udbygge disse aktiviteter til længerevarende, strategiske partnerskaber med specialoperationsstyrker fra relevante afrikanske nationer, hvor en samtænkt, tværministeriel indsats om danske sikkerhedsinteresser går hånd i hånd med Danmarks mål for udviklings- og handelspolitik.

Derfor er danske specialoperationsstyrker i disse dage i Senegal - og derfor giver det mening at udvikle og udbygge denne type opgaver for danske specialoperationsstyrker. ■

Kenneth Starskov

Oberstløjtnant
Forbindelsesofficer
U.S. Special Operations Command

STAFETTEN

Ved du, hvad dine kollegaer i hele Forsvaret laver?
I Stafetten stiller vi spørgsmål om dit job, og du sender stafetten videre.

FINSKYTTER ER NOGLE SKARPTSKYDENDE NØRDER

Finskytten er en af Forsvarets specialister med særlige evner inden for skydning. Men det kræver mere end blot et godt sigte at ramme plet.

AF EMMA KIRKETERP / VFK

PÅ KORNET

Det er ikke lige til at se, hvis man ikke ved, at de sidder der, de to mænd, sløret i grønt og brunt. Men det er heller ikke meningen. De er finskytter og skal helst gå i ét med omgivelserne.

Det hjælper deres camouflagedragter - såkaldte ghillie suits - dem med. Dragten, som primært består af en grøn finmasket vest med hætte og påhæklede garner i brunlige, beige og grønne farver, udviser konturerne mellem mand og busk.

Der ligger mange timer i fremstillingen af camouflagedragten for at optimere dens egenskaber. Og det er ikke den eneste del af finskyttens redskaber, som

hjælper ham til at udføre sin opgave ubemærket.

- En finskytte er en specialiseret infanterist, der har strakt sine feltmæssige kundskaber til det yderste.

Spørgsmålet

Hvad laver en finskytte?

Først og fremmest skal han være dygtig til at skyde, men vi er også nørder, når det gælder ballistik, sløring og vores riffel, fortæller oversergent Kim, der er finskytte og sektionsfører i den ene af Den Kongelige Livgardes to finskyttesektioner.

Sikker på træfning

Finskytternes opgaver kan variere fra at skulle ramme nøglemål til at observere og indsamle efterretninger. Et nøglemål kunne for eksempel være en person eller et køretøj. Uanset, hvad opgaven er, skal finskytten nå frem til målet, uden at fjenden opdager ham, udføre opgaven og komme væk fra området uset. Teknikken til det hedder stalk. Dette er også en af finskyttens nrdeområder, som kræver en vis opfindsom tilgang, da ikke alle skydestillinger

kan indtages liggende.

- Nogen gange skal vi grave et hul at ligge i eller binde vores riffel fast til et træ, hvis skuddet skal affyres stående. Det kræver, at man kan tænke kreativt, siger Kim.

Makkerpar

Finskytter arbejder i makkerpar; en skytte og en observatør. Skytten indstiller våbnet efter observatørens anvisninger, og det er i sidste ende skytten, der trykker på aftrækkeren. Men det sker først, hvis observatøren befaler skuddet afgivet. Når det er afgivet, følger observatørens skuddets bane.

- Vi skyder ofte på lange afstande, og vi kan virke på afstande, den almene infanterist ikke kan række. Men vi er altid sikre på, hvad vores mål er, og om vi har træf, siger Kim.

Opgaver, der kræver en finskytte, klares som regel ikke på et par timer. Det kan dreje sig om flere dage, hvor makkerparret skal ligge i stilling og undgå at blive opdaget af fjenden. Der er selvfølgelig tidsbegrænsende faktorer som eksempelvis forplejning. Og det kræver en god portion tålmodighed at kunne holde ventetiden ud.

- En finskytte, der begynder at kede sig, skal kunne modstå trangen til at skyde, hvis observatøren beder ham lade være, selvom målet er i sigte. Han skal forstå vigtigheden af, hvad han laver, for hvis han laver en fejl eller bliver opdaget, kan hele bataljonens opgave ændre sig, siger Kim. ■

FAKTA

FINSKYTTENS Udstyr
RIFFEL: SAKO TRG 42 KALIBER .338
DERUDOVER: VEJRMÅLER, CAMOUFLAGEDRAGT, KIKKERT

KIM SPØRGER:

Hvad laver en kampvognskommandør?

TRE VEJE TIL AT BLIVE OFFICER

- Den direkte vej AKADEMIUDDANNELSEN

Hurtig afklaring og hurtig kvalificering. Er du befalingsmand, kan du ansøge og blive afprøvet og dermed hurtigt få afklaret, om du har potentiale til at blive officer. Du bliver derefter optaget på akademiuddannelsen, som du gennemfører ved siden af din tjeneste og kan så fortsætte direkte på officersuddannelserne.

Ansøgningsfrist: 1. november

Læs mere på forsvaret.dk/akademi

PROFILER

DANMARKSMESTER:

FLÆSKESTEG ER ALTID ET HIT

De spisende på Antvorskov Kaserne kan hver dag glæde sig over at få deres frokost tilberedt og serveret af en danmarksmester. Kathrine Østergaard, der til dagligt arbejder i gardehusarernes kantine blev nemlig i starten af februar kåret som Danmarks bedste caterelev.

AF MORTEN JUST BRANDSTRUP / VFK

DANMARKSMESTER

Til hverdag laver Kathrine Østergaard mad til flere hundrede mennesker på Antvorskov Kaserne. Det var derfor noget af en udfordring, der ventede hende, da hun i starten af februar deltog i DM i skills, som er erhvervsskolernes danmarksmesterskaber.

- Til DM skulle vi lave en masse forskellige portioner. Det højeste antal, vi skulle lave til, var 12 personer, så det var meget langt fra det, jeg normalt laver, siger Kathrine Østergaard.

Men det var ikke kun antallet, der var nyt. Også selve maden var anderledes. En af opgaverne var for eksempel, at alle deltagere skulle lave deres egen udgave af en klassisk ret.

- Jeg skulle nytænke en kartoffelmad, og der valgte jeg at vende den en gang på hovedet, så der var tynde skiver af kartofler i bunden og så med rugbrødsschips, en løgkompot, friterede løgringe og en citronmayo ovenpå. Det er i hvert fald ikke noget, jeg har lavet på kasernen, forklarer Kathrine Østergaard med et smil.

Soldaterne er ikke kræsnе

Selvom den omvendte kartoffelmad endnu ikke har fundet vej til kasernens køkken, så synes Kathrine alligevel, de har meget brede rammer at arbejde inden for i køkkenet.

- Altså, hvis man laver kartofler, flæskesteg, brun sovs og rødkål, så er man sikker på at blive et hit. Men alle retter lige fra de traditionelle danske til de mere asiatiske inspirerede bliver vel modtaget, siger Kathrine Østergaard.

Og det er ofte mange mennesker, der skal laves mad til, når frokosten skal serveres på Ant-

vorskov Kaserne.

- I de rigtig travle perioder med værnepligtige kan vi godt have op mod 500 folk til frokost, men det svinger meget, fortæller Kathrine Østergaard.

Erfaring fra sygehus og restaurant

I sine tidligere jobs på blandt andet Slagelse Sygehus og en golfrestaurant har arbejdsopgaverne for Kathrine Østergaard været meget anderledes. På de steder lavede hun kun maden, hvorimod hun nu på kasernen har flere forskellige opgaver.

- Før har jeg stået i køkkenet og lavet maden, og så har en sygeplejerske eller tjener afleveret det og været det sidste led. Her er vi med hele vejen. Vi laver maden, sørger for at der hele tiden er fyldt op i buffeten og står ved kassen. På den måde hører vi også selv, hvad kunderne synes om maden, fortæller Kathrine Østergaard, der er glad for de alsidige opgaver i kantine. Det var også en af grundene til, at hun valgte stedet som elevplads.

Til august skal hun tilbage på Kokke- og Tjenerskolen Selandia i Slagelse. Her har hun sit afsluttende forløb på seks uger, inden hun til september er færdig som cater. Indtil da kan soldaterne på Antvorskov Kaserne nyde godt af DM-vinderens kulinariske evner. Efter skolen har Kathrine endnu ikke besluttet, hvad hun skal, men hun vil ikke udelukke at fortsætte på kasernen.

- Nu må vi vente og se, hvad jeg har lyst til, og hvad jeg har af muligheder til den tid, siger Kathrine Østergaard. ■

Kathrine Østergaard blev i februar kåret som Danmarks bedste caterelev. Til dagligt laver hun mad til flere hundrede mennesker på Antvorskov Kaserne. (Foto: Helene Bagger)

Den nyfortolkede kartoffelmad, der var med til at sikre Kathrine Østergaard DM-titlen. (Privatfoto)

STYRK ENHEDENS KOMMUNIKATION

Forsvaret styrker i disse år sin kommunikation. Det betyder, at alle skal deltage i produktionen til internetplatforme, Forsvarsavisen, sociale medier og de fleste andre informationstiltag. Presseofficerens rolle, opgaver og redskaber er derfor i konstant udvikling. Både herhjemme og i de internationale missioner.

Derfor opretter Forsvarsakademiet i uge 35 (29. august – 2. september) **Presseofficerskursus** og senere på efteråret **udvidet skrive og fotokursus**. Kurserne er tilgængelige for alle med nuværende eller kommende relevant funktion.

Læs mere på www.fak.dk under kurser - eller ring til Thomas Jerichow på 51 59 07 27 og få mere at vide.

INTERVIEW

FOTO: SARA SKYTTE

ALEX BERG / FOTOGRAF

Alex Berg

Født 1961

1978 - Det Danske Livregiment

1990 - Sjælsmark Kaserne

1994 - Hærens Specialskole

1997 - Forsvarets TV

2012 - Danmarks Radio

Har været på kortere opgaver for Forsvaret fire gange i Irak, tre gange i Afghanistan og seks gange på Balkan

Fun fact

Har lært DR-korrespondent Mathilde Kimer, at det hedder en kampvogn og ikke en tank.

Er vild med sin ruhårede gravhund Lasse

Bliver morfar til april

Kører en grøn Harley Davidson Softail Custom

Konstabelen, der blev DR's krigsfotograf

52 år, fyret og ufaglært. Sådan så det ud for Alex Berg i 2012, da Forsvaret sagde farvel og tak til ham efter 36 år i tjenesten. Nu er han fotografen, som DR sender i felten.

AF KAREN DAHLIN / VETERANCENTRET

GENSTART

Nu om dage ville vi nok sige, at Alex Berg nærmest var børnesoldat, da han begyndte i Forsvaret som kun 16-årig. Og her havde han tænkt sig at blive til pensionen.

- Jeg elskede mit job i Forsvaret, og jeg har aldrig kedet mig. Det var virkelig et drømmejob, og nogle gange kneb jeg mig i armen for "tænkt, det her får jeg penge for". Han endte med en slut-rang som overkonstabel af første grad, men arbejdede de sidste 16 år som selvlært videofotograf i Forsvaret. Men så en dag var jobbet forsvundet i en sparerunde, hvilket Alex Berg fik at vide i et mødelokale med oberstløjtnanten for bordenden.

- Jeg havde overhovedet ikke set den komme. Så jeg gik hjem og havde det pissetårligt. Jeg tror endda, at jeg græd lidt.

Videre på ny

Ved hjælp af en forstående hustru, der igen og igen fortalte ham, at han er dygtig, samt gamle kollegaer, der ringede med mindre freelance-opgaver, forlod Alex Berg dybet i sofaen og kom i gang igen.

- Så søgte jeg et job i DR, som jeg overhovedet

ikke var kvalificeret til. Jeg kom til samtale på mit CV, men fik selvfølgelig ikke jobbet. Til gengæld spurgte de, om de måtte ringe, hvis der kom andre jobs, og det måtte de selvfølgelig gerne.

DR's planlæggere ringede til fotografen, og de fandt hurtigt ud af, at han ud over at være en dygtig fotograf også havde en fortid i Forsvaret. En fortid, som gjorde det oplagt at sende Alex Berg på opgaver i krigszoner og uroplagede lande.

Nøgen uden et våben

Syrien og Ukraine er blandt de lande, som Alex Berg har arbejdet mest i. Og her har hans soldaterfærdigheder været nyttige for ham og den journalist, som han har været ude med. For eksempel da han skulle krydse grænsen mellem Tyrkiet og Syrien med DR-journalist Puk Damsgaard. Grænsevagterne ville ikke lukke dem ind i landet, men pludselig var chancen der, da de kunne snige sig over grænsen med et kamerahold fra BBC.

- Så stod der hundrede - sådan føltes det i hvert fald - gustne syrere med langt skæg, blandede uniformer og kalashnikov og stirrede på Puk og mig. Så bliver jeg hevet ud af bilen af to rødmossede mænd med de sygeste øjne. Jeg når bare at tænke, at "hold

kæft, det er noget lort det her".

I tyve pinefulde minutter venter Alex Berg ved et skur, mens syrerne fører en animeret samtale om ham tyve meter væk. Til sidst får han og Puk dog lov til at fortsætte. - Min militære opdragelse hjalp mig i situationen. Jeg bevarede roen, og så er jeg vant til at omgås våben. De skræmmer mig ikke. Men jeg må indrømme, at jeg følte mig meget nøgen, fordi jeg ikke selv havde et våben.

Dokumenterer rædslerne

På sine opgaver har Alex Berg oplevet ekstrem fattigdom og set menneskelige tragedier, der slet ikke er til at fatte.

- Alle steder har jeg mødt en utrolig gæstfrihed. Vi er blevet budt på te og småkager selv midt i en ruinhob, der engang har været et dejligt hjem, men som familien stadig bor i.

Han har set de mest primitive hospitaler, hvor der var mangel på alt, blodet flød på gulvet, og der lå afrevne lemmer rundt omkring.

- Uanset, hvor fattigt og ussel det hele er, så er folk taknemmelige for, at der stadig er nogen, der interesserer sig for dem og dokumenterer deres livsvilkår. På den måde

føler jeg, at jeg er med til at bane vejen for, at deres forhold kan blive bare lidt bedre, fuldstændig som da jeg var i Forsvaret.

Styr på stumperne

Når Alex Berg rejser ud i krigszonerne, skal der være fuldstændig styr på stumperne. Der er ikke lige en Elgiganten rundt om hjørnet, som kan forsyne ham med de dimser, han ikke har tænkt på at få med.

- Jeg er den, der skal have styr på alt det tekniske. Satellittelefonerne og kameraet skal være i orden, og jeg skal være helt sikker på, at vores personlige alarmer virker, hvis vi skulle blive taget til gidsler.

Også her kommer hans fortid i Forsvaret ham til gavn.

- Det ligger på ryggraden, at jeg kontrollerer, at alt er i orden. Og når jeg har kontrolleret det, så kontrollerer jeg lige én gang til. Det hele kikser, hvis der mangler en skrue.

For når det tekniske fungerer, så har journalisten bedre tid til at udføre sin opgave.

- Jeg ved, at det betyder rigtig meget for mine kollegaer. En af dem har da også sagt til mig, at hun føler sig tryk i mit selskab. ■

EN ANDEN VERDEN

MINI FORSVAR

USA's, Kinas og Nordkoreas kæmpehære vælter sig i omtale. Bagsiden har i stedet valgt at give nogle af Verdens mindste og derfor oversete styrker lidt opmærksomhed.

BARBADOS

Styrke: 1.000
Indbyggertal i alt: Cirka 283.000

The Barbados Defense Force (BDF) har eksisteret siden 15. august 1979 og består primært af infanteri og kystvagt. Forsvarets formål er i høj grad at assistere politiet og bekæmpe narkokriminalitet til lands og til vands. BDF har desuden en sportslig gren, som træner civile atleter i fem sportsgrene: Cricket, fodbold, atletik og boksning.

Bonusinfo: Barbados' luftvåben består af ét stk Cessna 402 C.

SAINT KITTS OG NEVIS

Styrke: 150
Indbyggertal i alt: Cirka 53.000

Sammenslutningen af de to caribiske øer Saint Kitts og Nevis fik en egentlig hær i 1967. Før det eksisterede kun en frivillig styrke oprettet i 1896 for at bekæmpe uroligheder blandt arbejdere på sukkerrørsplantager. I dag er formålet primært bekæmpelse af narkosmugling.

Bonusinfo: Styrken består af fem kystvagtfar-tøjer, heraf ét inspektionsskib (doneret af USA) samt et infanterikompani, der råder over Land Rovere og tre patruljefartøjer af typen "Ferret" bygget af engelske Daimler 1952-1971.

VATIKANSTATEN

Styrke: 100-150
Indbyggertal i alt: Cirka 800

Vatikanstaten er den eneste stat i Verden, som udelukkende benytter sig af lejesoldater, navnlig Schweizergarden, som har eksisteret siden 1506 og er en af de ældste militære enheder overhovedet. Traditionen stammer fra dengang, schweiziske soldater var populære lejesvende ved mange europæiske hoffer. Pavestatus soldater fungerer i dag primært som bodyguards og er ud over den traditionelle hellebard og et sværd blandt andet udstyret med Steyr TMP og H&K MP5.

Bonusinfo: Kravene til en schweizergardist er, at vedkommende er schweizisk statsborger, har været igennem grundlæggende militærud-dannelse i den schweiziske hær, er mellem 19 og 30 år og over 174 cm høj. Og i øvrigt er ugift.

LUXEMBOURG

Styrke: 990
Indbyggertal i alt: Cirka 538.000

Luxembourgs hær er speciel, idet den faktisk hører sammen med politiet og gendarmeriet i en overordnet sikkerhedsenhed ved navn Force Publique. Ikke desto mindre og sin størrelse til trods har Luxembourgs styrker været en del af UNPROFOR og IFOR i det tidligere Jugoslavien samt ISAF i Afghanistan. Luxembourg har desuden deltaget i fredsbevarende missioner i både Rwanda og Albanien.

Bonusinfo: Den luxembourgske hær har kun to generaler: Den til enhver tid siddende fyrste og den til enhver tid siddende forsvarsminister.

SPØRGSMÅL & SVAR

Hvilket socialt medie er dit foretrukne?

”
Jeg bruger faktisk kun LinkedIn. Jeg sidder i forvejen for meget foran computerskærme og har heller ikke det store behov for sociale medier.

Klavs Vedel
kaptajn af reserven, Forsvarsakademiet.

”
Jeg bruger Facebook til at lave aftaler med gamle studiekammerater og veninder. Ikke så meget til at følge med i andres liv.

Julie Wedel Gjelstrup
projektleder, Veteracentret

”
Det er Facebook. Der er rigtig mange veteraner, der henvender sig til mig via den.

Lars Puggaard Hougaard
socialrådgiver, Veteracentret

Bliv ven med forsvaret på **Facebook**.....

PLANET STRUKT

ET TEGNESERIEUNIVERS AF DEN ANDEN VERDEN

